

Załącznik nr 1 do Umowy – Warunki, przedmiot, zakres ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia/gwarancyjne, limity odpowiedzialności

DZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Postanowienia wstępne

Niniejsze postanowienia ogólne odnoszą się do wszystkich ubezpieczeń wchodzących w skład Umowy.

§ 2

Polisy ubezpieczeniowe/ limity odpowiedzialności

1. Wskazane w Umowie limity mają zastosowanie na jedno i wszystkie zdarzenia, chyba że inaczej zastrzeżono w Umowie.
2. Na każdy okres rozliczeniowy zostaną wystawione polisy ubezpieczeniowe (lub inne dokumenty potwierdzające ochronę ubezpieczeniową) uwzględniające sumy ubezpieczenia/gwarancyjne oraz wysokość składki za dany okres rozliczeniowy, z zastrzeżeniem klauzuli deklaracji sum ubezpieczenia oraz automatycznego pokrycia.
3. O ile w Umowie nie wskazano limitów odpowiedzialności Ubezpieczyciela oznacza to, iż ustanowienie jakichkolwiek limitów przez Ubezpieczyciela jest niedopuszczalne.

§ 3

Rozliczenia/potwierdzenia zawarcia umowy

Wszelkie rozliczenia składki ubezpieczeniowej należnej z tytułu Umowy będą odbywały się według dyspozycji wydanej przez Ubezpieczonego tj.: Zarządu Cmentarzy Komunalnych w Krakowie.

§ 4

Oświadczenia

Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia kierowane do drugiej Strony uznaje się za skuteczne i dopuszczalne, jeżeli zostały dokonane drogą elektroniczną. Niniejsze nie dotyczy oświadczenia woli o wypowiedzeniu lub odstąpieniu od Umowy, ani oświadczeń o zmianie lub uzupełnieniu Umowy, ani innych przypadków gdy powszechnie obowiązujące przepisy prawa lub Umowa wymagają dla danej czynności lub danego oświadczenia formy pisemnej zastrzeżonej pod rygorem nieważności.

§ 5

Roszczenia regresowe

1. Na Ubezpieczyciela nie przechodzą roszczenia regresowe do:
 - 1.1. podmiotów powiązanych z Ubezpieczającym/Ubezpieczonym (w tym powiązanych kapitałowo), a w szczególności do spółek zależnych lub powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z Ubezpieczającym/Ubezpieczonym oraz do spółek wchodzących w skład tej samej grupy kapitałowej (np. holdingu) co Ubezpieczający/ Ubezpieczony;
 - 1.2. pracowników Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego.
2. Postanowienia Działu I §5 pkt 1.1. dotyczą w szczególności spółek Grupy Kapitałowej Krakowskiego Holdingu Komunalnego oraz jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Kraków.

§ 6 Poufność

Postanowienia szczególne dotyczące realizacji obowiązków z Umowy

1. Strony zobowiązują się do zachowania w tajemnicy wobec osób trzecich informacji poufnych oraz do niewykorzystywania informacji poufnych dla celów innych aniżeli służące realizacji przedmiotu Umowy.
2. Za informacje poufne Ubezpieczającego/Ubezpieczonego rozumie się wszelkie informacje i/lub materiały dotyczące Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, które nie są znane lub nie powinny być znane publicznie, powzięte/otrzymane przez Ubezpieczyciela w związku z wykonywaniem lub przy okazji wykonywania Umowy, a w szczególności informacje stanowiące tajemnice prawem chronione, w tym informacje chronione na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 96/46we (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r., ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz informacje chronione na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, a także informacje powzięte lub otrzymane przez jedną Stronę od drugiej Strony w związku z wykonywaniem lub przy okazji wykonywania przedmiotu umowy, w stosunku do których Strona przekazująca zastrzegła ich poufny charakter.
3. Obowiązek ochrony informacji poufnych spoczywa na Ubezpieczycielu niezależnie od formy ich przekazania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego (w tym w formie przekazu ustnego, dokumentu lub zapisu elektronicznego na komputerowym nośniku informacji).
4. Obowiązek zachowania poufności nie dotyczy informacji poufnych:
 - 4.1. których ujawnienie jest wymagane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa,
 - 4.2. które są powszechnie znane lub zostały podane do publicznej wiadomości przez Stronę uprawnioną lub za jej zezwoleniem.
5. Ubezpieczyciel nie będzie sporządzać kopii informacji poufnych Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, z wyjątkiem kopii niezbędnych do realizacji przedmiotu Umowy. Wszelkie wykonane kopie będą określone jako należące do Ubezpieczającego/Ubezpieczonego.
6. Ubezpieczyciel nie będzie podejmował czynności mających na celu uzyskanie informacji poufnych Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, innych aniżeli udostępnione przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, w celu realizacji przedmiotu Umowy.
7. Ubezpieczyciel może ujawnić informacje poufne Ubezpieczającego/Ubezpieczonego osobie trzeciej wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej zgody Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, wyrażonej na piśmie, pod rygorem uznania, że tego rodzaju zgoda nie została udzielona.
8. Ubezpieczyciel, po wykonaniu przedmiotu Umowy, zobowiązany jest do zwrotu wszystkich informacji poufnych Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu, w tym sporządzonych kopii informacji poufnych Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, a gdyby to nie było możliwe – do całkowitego i trwałego usunięcia informacji poufnych, chyba że szczególny przepis prawa stanowi inaczej.
9. Obowiązek zachowania w tajemnicy informacji poufnych spoczywa na Ubezpieczycielu także przez 5 lat po wygaśnięciu Umowy lub jej rozwiązaniu przez Strony, chyba że szczególny przepis prawa przewiduje inny termin w tym w szczególności nakłada na Ubezpieczyciela obowiązek zachowania w tajemnicy tych informacji bezterminowo.
10. Realizacja zobowiązań wynikających z postanowień niniejszego § 6 wymaga od Ubezpieczyciela zachowania najwyższej staranności, uwzględniającej profesjonalny charakter działania Ubezpieczyciela. Ubezpieczyciel jest w pełni odpowiedzialny za każdą bezpośrednią lub pośrednią, szkodę poniesioną przez Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego w związku z naruszeniem przez Ubezpieczyciela postanowień niniejszego § 6.

§ 7

Postanowienia szczególne dotyczące realizacji obowiązków z Umowy

1. Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od daty powstania szkody lub powzięcia o niej wiadomości zawiadomić Ubezpieczyciela o szkodzie.
2. Ubezpieczający/Ubezpieczony ma obowiązek pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia przedstawiciela Ubezpieczyciela, chyba, że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie, zmniejszenia szkody, z uwagi na interes społeczny, gdy grozi to zatrzymaniem pracy jednostki, zagraża bezpieczeństwu lub spowoduje utrudnienia w jej funkcjonowaniu, zagraża bezpieczeństwu osób trzecich lub zagraża bezpieczeństwu mienia osób trzecich. Ubezpieczyciel nie może się powoływać na to postanowienie, jeżeli nie dokonał oględzin w terminie 3 dni roboczych od daty zawiadomienia go o szkodzie. W pozostałych przypadkach Ubezpieczający/ Ubezpieczony może wcześniej przystąpić do usunięcia szkody za zgodą Ubezpieczyciela.
3. Wysokość odszkodowania będzie ustalana wg cen z dnia ostatecznej decyzji o wypłacie odszkodowania. W przypadku gdy odszkodowanie wypłacane jest na podstawie kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego w walucie obcej, Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie według kursu z dnia zapłaty faktury przez Ubezpieczającego.
4. Odszkodowania, niezależnie od metody rozliczenia (kosztorysowo lub na podstawie faktur) wypłacane będą wraz z podatkiem od towarów i usług VAT o ile został on uwzględniony w sumie ubezpieczenia, chyba że Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu przysługuje prawo jego odliczenia.
5. W każdym przypadku określania w warunkach ubezpieczenia terminu na zgłoszenie szkody do Ubezpieczyciela, zapis mówiący o tym terminie zostanie rozszerzony o frazę: *„Jeżeli koniec terminu obliczonego zgodnie z powyższymi zasadami przypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, przedłuża się on do pierwszego dnia roboczego jaki po nim następuje”*.
6. Gdziekolwiek w ogólnych lub szczególnych warunkach ubezpieczenia, mających zastosowanie do Umowy, przewidziana jest sankcja w postaci ograniczenia lub odmowy wypłaty odszkodowania przez Ubezpieczyciela za niewypełnienie przez Ubezpieczającego lub Ubezpiezonego obowiązków umownych, to ma ona zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy było to bezpośrednią przyczyną powstania, zwiększenia rozmiaru szkody lub uniemożliwiło ustalenie przyczyny szkody lub jej zakresu, jednakże w zakresie nie większym, niż stopień, w jakim niedopełnienie obowiązku wpłynęło na powstanie, zwiększenie się szkody lub uniemożliwienie ustalenia przyczyny i rozmiaru szkody.
7. Gdziekolwiek w ogólnych lub szczególnych warunkach ubezpieczenia, mających zastosowanie do Umowy, przewidziane są postanowienia zobowiązujące Ubezpieczającego/ Ubezpiezonego do usunięcia zagrożeń lub szczególnie niebezpiecznych okoliczności, ulegają one zmianie na: *„Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest do podjęcia działań zmierzających do zminimalizowania szczególnego zagrożenia. Powyższe dotyczy także zagrożenia, którego zminimalizowania domagał się Ubezpieczyciel”*.
8. Jeżeli ogólne lub szczególne warunki ubezpieczenia, mające zastosowanie do Umowy, definiują w jakikolwiek sposób wzrost zagrożenia, zwiększenie ryzyka lub sytuację, w których uważa się, że zagrożenie powstania szkody wzrosło, albo też przesłanki pozwalające określić zagrożenie jako szczególne, to postanowień takich nie stosuje się. Dotyczy to zwłaszcza uzyskania w takim przypadku przez Ubezpieczyciela uprawnienia do jednostronnego wypowiedzenia Umowy, jak również sankcji w postaci natychmiastowego braku ochrony ubezpieczeniowej. W zamian tych postanowień zastosowanie znajdują odpowiednie przepisy powszechnie obowiązującego prawa, przede wszystkim przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia, w szczególności art. 816 KC.
9. Przez pojęcie franszyzy redukcyjnej należy rozumieć ustaloną w Umowie wartość, o jaką będzie pomniejszone odszkodowanie ustalone łącznie dla wszystkich ubezpieczonych przedmiotów, dotkniętych szkodą powstałą w skutek tego samego zdarzenia. W sytuacji zbiegu fransyz o różnych wysokościach, zastosowanie mieć będzie wyłącznie ta o wyższej wartości.
10. Ubezpieczyciel jest zobowiązany do posiadania w ramach wewnętrznej struktury terenową jednostkę organizacyjną na terenie RP, która prowadzi likwidację szkód w zakresie oceny i likwidacji szkód z ubezpieczeń majątkowych lub do zawarcia z przedsiębiorstwem świadczącym

zawodowo na terenie RP usługi w zakresie oceny i likwidacji szkód z ubezpieczeń majątkowych (przedsiębiorstwo to musi posiadać terenową jednostkę organizacyjną na terenie RP).

11. W terminie do 14 dni roboczych po zakończeniu każdego kwartału, Ubezpieczyciel przekaże raport szkodowy (format Excel) zawierający dane o przebiegu ubezpieczenia. Raport winien zawierać: numery szkód, numer polisy, datę szkody, datę jej zgłoszenia, wysokość wypłaty, wysokość rezerwy, nazwę ryzyka/klauzuli. Przygotowany raport zostanie wysłany na adres mailowy wskazany przez Zamawiającego.

§ 8

Postanowienia dodatkowe do ubezpieczeń dobrowolnych

Do wszystkich ubezpieczeń zastosowanie mają następujące klauzule dodatkowe:

1. Klauzula reprezentantów,
2. Klauzula czasu ochrony,
3. Klauzula miejsca ubezpieczenia
4. Klauzula definicji pracownika,
5. Klauzula prolongaty,
6. Klauzula ratalna,
7. Klauzula terminu wykonania zobowiązań,
8. Klauzula rozliczenia składek,
9. Klauzula warunków i taryf,
10. Klauzula przekształceń,
11. Klauzula rezygnacji ze składek minimalnych,
12. Klauzula czasu technologicznego naprawy,
13. Klauzula kopii dokumentów,
14. Klauzula ustalenia okoliczności szkody,
15. Klauzula braku potrąceń (z wyłączeniem ubezpieczenia OC),
16. Klauzula odstąpienia od odtworzenia mienia (z wyłączeniem ubezpieczenia OC),
17. Klauzula rzeczoznawców,
18. Klauzula wykładni umowy,
19. Klauzula sankcyjna dotycząca braku świadczenia przez Ubezpieczyciela ochrony oraz braku możliwości wypłaty odszkodowań w zakresie w jakim ochrona lub wypłata odszkodowania naraziłyby Ubezpieczyciela na konsekwencje związane z nieprzestrzeganiem rezolucji ONZ lub regulacji sankcyjnych, embarga handlowego lub sankcji ekonomicznych wprowadzonych na podstawie prawa Unii Europejskiej lub Stanów Zjednoczonych Ameryki lub prawa innych krajów i regulacji wydanych przez organizacje międzynarodowe, jeśli mają zastosowanie do Umowy.

Dopuszcza się możliwość stosowania klauzuli sankcji w brzmieniu standardowo stosowanym przez Ubezpieczyciela.
20. Klauzula wyłączenia chorób zakaźnych, która potwierdza, że odpowiedzialność ubezpieczyciela nie obejmuje szkód bezpośrednio lub pośrednio spowodowanych chorobą zakaźną, przy czym niniejsze wyłączenie nie może dotyczyć szkód (utrata, uszkodzenie lub zniszczenia ubezpieczonego mienia), które są następstwem innych zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie Umowy.

Dopuszcza się możliwość stosowania klauzuli chorób zakaźnych w brzmieniu stosowanym standardowo przez Ubezpieczyciela.
21. Klauzula wyłączająca ryzyka cybernetyczne w brzmieniu stosowanym standardowo przez Ubezpieczyciela.

DZIAŁ II
UBEZPIECZENIE MIENIA OD RYZYK ŻYWIOŁOWYCH (PD)

§ 9
Przedmiot ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową w ramach ubezpieczenia od ryzyk żywiołowych będą objęte:

- 1) Zadeklarowane środki trwałe, budynki, części budynków oraz lokale (w tym lokale w budynkach zabytkowych)
 - niezależnie od ich stanu prawnego i własnościowego,
 - bez względu na wiek, stopień umorzenia/amortyzacji i technicznego/faktycznego zużycia,

Przedmiot ubezpieczenia stanowi także mienie będące przedmiotem umowy wieloletniej dzierżawy/użyczenia, leasingu lub innego podobnego stosunku prawnego, o ile zostało ono oddzielnie zgłoszone do ubezpieczenia – tego rodzaju mienie nie jest uznawane za mienie osób trzecich.

- 2) Wyposażenie (w tym niskocenne środki trwałe),
- 3) Wartości pieniężne, gotówka przez które rozumie się w szczególności krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, ale również papiery wartościowe, czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę,
- 4) Szyby i inne przedmioty szklane,
- 5) Nakłady inwestycyjne we własnym mieniu jak i w obcych środkach trwałych, w tym stałe elementy lokali i budynków, poniesione w celu m.in. rozbudowy, modernizacji, rewitalizacji, ulepszenia, utrzymania w należytym stanie,
- 6) Mienie osób trzecich przez które rozumie się każdy rodzaj mienia osób trzecich będący w posiadaniu lub użytkowaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego niezależnie od celu przekazania mienia Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu, w szczególności mienie przekazane w celu wykonania usługi, mienie w depozycie, przekazane w komis, będące przedmiotem testów (wyłączone są testy poprzedzające uruchomienie sprzętu, maszyny, urządzenia oraz testy urządzeń/maszyn prototypowych). Za mienie osób trzecich uważa się także, archiwa, dokumenty, plany. Za mienie osób trzecich uważa się również mienie ruchome będące przedmiotem najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, o ile nie zostało ono oddzielnie zgłoszone do ubezpieczenia,
- 7) Bez względu na odmienne postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia ochroną ubezpieczeniową zostaną objęte:
 - a) sieci elektroenergetyczne oraz inne przyłącza związane z funkcjonowaniem obiektu tj. m.in. zamontowane w budynkach linie kablowe, światłowodowe, telekomunikacyjne, elektryczne wraz ze stacjami transformatorowo – rozdzielczymi, oraz linie naziemne, podziemne i ich wyposażenie, jeżeli służą wyłącznie zaspokojeniu potrzeb Ubezpieczonego w ramach prowadzonej działalności i stanowią jego własność bądź korzysta z nich na podstawie innego tytułu prawnego oraz zlokalizowane są na terenie będącym w jego posiadaniu. Linie energetyczne naziemne są objęte zakresem ubezpieczenia pod warunkiem, że znajdują się w odległości nie większej niż 200 m od lokalizacji, instalacja wodociągowa, instalacja kanalizacji sanitarnej, deszczowe.
 - b) kolumbaria, kaplice cmentarne,
 - c) ogrodzenia, mury, bramy, drogi, place, chodniki, garaże, ujęcia wody, źródła cmentarne, śmietniki, kolektory deszczowe, przyłącza mediów, kraty żeliwne, wpusty kanalizacji, pokrywy studni kanalizacyjnych oraz inna infrastruktura cmentarna.
 - d) dane i nośniki danych,
 - e) sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny,

- f) obiekty małej architektury w tym pomniki, rzeźby, fontanny, ławki, kompozycje przestrzenne, elementy infrastruktury (w tym punkty informacyjne, pionowe oznakowanie dróg, odbojniki, oznaczniki kwater) oraz instalacje służące do podniesienia bezpieczeństwa, iluminacje świetlne, słupy oświetleniowe,
 - g) namioty, hale namiotowe, wiaty, kioski, stragany, szklarnie, kontenery a także mienie w nich znajdujące się,
 - h) mienie o charakterze zabytkowym, unikatowym, artystycznym,
 - i) budynki wpisane do rejestru/ewidencji zabytków lub znajdujące się pod nadzorem konserwatorskim.
- 8) Ubezpieczeniem nie są objęte środki transportu objęte ubezpieczeniem autocasco. Środki transportu, nie posiadające ubezpieczenia autocasco, objęte są zakresem ubezpieczenia wyłączenie podczas postoju w miejscu ubezpieczenia (lokalizacji).

§ 10

Zakres ubezpieczenia

1. Ubezpieczenie mienia zostało zawarte w systemie od ryzyk nazwanych w zakresie pełnym obejmującym:
 - 1) **ryzyka podstawowe (FLEXA):** ogień (pożar), wybuch (eksplozja), upadek pojazdu powietrznego w tym jego części lub transportowanego ładunku, bezpośrednie uderzenie pioruna,
 - 2) **ryzyka dodatkowe (EC):** huragan (co najmniej 13,9 m/s), deszcz nawalny, powódź, trzęsienie ziemi, katastrofa budowlana samoistna, śnieg, grad, mróz, szkody wodociągowe, spływ wód po zboczach, lawina, zapadanie lub osuwanie się ziemi, dym, sadza, uderzenie pojazdu, huk ponaddzwiękowy, upadek drzew, budynków i budowli lub ich części, pośrednie uderzenie pioruna, zalanie, podniesienie się poziomu wody, podtopienia. Ryzyko poniesienia się poziomu wody i podtopień objęte jest zakresem ubezpieczenia pod warunkiem, że jest następstwem innego ubezpieczonego ryzyka.
2. Przez poszczególne ryzyka należy rozumieć:
 - 1) Definicja **ognia** zgodnie z OWU Ubezpieczyciela, która ulega uzupełnieniu o następujący zapis: *„Ochroną objęte są szkody będące następstwem wystąpienia niniejszego ryzyka niezależnie od tego, w jakim stopniu mienie zostało nim dotknięte. Dotyczy to w szczególności szkód w wyniku przypalenia, przepalenia, osmalenia, przegrzania, nawet bez widocznego ognia”.*
 - 2) Definicja wybuchu zgodnie z OWU Ubezpieczyciela, która ulega uzupełnieniu o następujący zapis: *„Jeżeli wybuch wewnątrz zbiornika nastąpił wskutek przemiany chemicznej to Ubezpieczyciel uznaje swoją odpowiedzialność także za szkodę powstałą w zbiorniku/naczyniu ciśnieniowym, gdy jego ściany nie zostały rozerwane” oraz zapis doprecyzowujący, że „gwałtowna zmiana równowagi układu może następować także z jednoczesnym wyzwoleniem się cieczy”. Ryzyko wybuchu obejmuje także szkody powstałe na skutek „implozji”.*
 - 3) Za powódź uważa się zalanie ubezpieczonego mienia, niezależnie od miejsca położenia, w szczególności w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących. Zakres ubezpieczenia obejmuje także odpowiedzialność za szkody wyrządzone wskutek powodzi w mieniu znajdującym się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne (t. j. Dz.U. z 2022 poz. 2625 ze zm.).
 - 4) Za ryzyko śniegu uważa się działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie oraz przewrócenie się mienia sąsiedniego wskutek działania śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie. Za ryzyko śniegu uważa się również szkody spowodowane zalaniem w wyniku gwałtownego topnienia mas śniegu lub lodu. Dla ryzyka zalania spowodowanego topnieniem mas śniegu lub lodu wskutek złego stanu dachu, rynien, stolarki okiennej i drzwiowej wprowadza się limit odpowiedzialności w wysokości 200 000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.
 - 5) Odpowiedzialność Ubezpieczyciela w ramach ryzyka uderzenia pojazdu obejmuje także uderzenie pojazdu należącego do Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego lub kierowanego

przez osobę, za którą Ubezpieczający/ Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność lub przez przewożony tymi pojazdami ładunek. Ponadto za uderzenie pojazdu uważa się także uderzenie części pojazdu lub przewożonego ładunku w ubezpieczone mienie. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód w samym pojeździe Ubezpieczonego powstałych na skutek kolizji/zderzenia się z innym pojazdem lub przedmiotem.

- 6) Za **lawinę** uważa się gwałtowne zsuwanie lub staczanie mas śniegu, lodu, kamieni, ziemi, błota lub skał ze stoków.
 - 7) Za **osunięcie się ziemi** uważa się ruch ziemi na stokach niespowodowany działalnością ludzką.
 - 8) Za **deszcz nawalny** uważa się deszcz o współczynniku wydajności wynoszącym nie mniej niż 3. Równocześnie ustala się limit odpowiedzialności w wysokości **200 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym na szkody powstałe w wyniku deszczu o współczynniku mniejszym niż 3 w tym dla podniesienia się poziomu wody i podtopień będących jego następstwem.
 - 9) Za **mróz** uważa się ujemną temperaturę powietrza tj. poniżej 0 stopni Celsjusza.
 - 10) Za **zapadanie się ziemi** uważa się niezwiązane z działalnością ludzką obniżenie terenu z powodu zawalenia się naturalnych, podziemnych pustych przestrzeni w gruncie.
 - 11) Za ryzyko **bezpośredniego uderzenia pioruna** rozumie się bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczone mienie.
 - 12) Za ryzyko **pośredniego uderzenia pioruna** rozumie się przepięcia, szkody elektryczne związane z wyładowaniem atmosferycznym.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również ryzyko **samoistnej katastrofy budowlanej**, za które uważa się niezamierzone, gwałtowne, zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów (definicja zgodna z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane – t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.). Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód w obiektach:
- 1) nieposiadających odbioru końcowego robót dokonanego przez organ nadzoru budowlanego, o ile taki obowiązek istniał lub istnieje a miało to wpływ na powstanie szkody,
 - 2) przeznaczonych do rozbiórki/ likwidacji lub wyburzenia,
 - 3) obiektów tymczasowych oraz dopuszczonych tymczasowo do użytkowania,
 - 4) użytkowanych niezgodnie z przeznaczeniem przez Ubezpieczającego.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela w ramach niniejszego rozszerzenia ograniczona jest do limitu odpowiedzialności w wysokości **2 000 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym, z zastrzeżeniem, że dla szkód w budynkach, w których prowadzone są roboty budowlano-montażowe wymagające pozwolenia na budowę zgodnie z obowiązującymi przepisami i realizacja tych robót wiąże się z naruszeniem konstrukcji nośnej obiektu lub konstrukcji dachu limit odpowiedzialności wynosi **1 000 000 PLN** na jeden i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

Warunek fakultatywny:

Zwiększenie limitu odpowiedzialności dla ryzyka samoistnej katastrofy budowlanej do poziomu 5 000 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

W celu uniknięcia wątpliwości ustala się, że jeżeli katastrofa budowlana zaistniała w następstwie zdarzenia objętego ochroną na podstawie niniejszej Umowy nie stosuje się niniejszego limitu odpowiedzialności, a odpowiedzialność jest do górnej granicy odpowiedzialności. Jeżeli zaś katastrofa budowlana ma charakter samoistny do szkód powstałych z tego tytułu stosuje się powyższe limity.

Franszyza redukcyjna wynosi **5% odszkodowania min. 10.000,00 PLN.**

4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również ryzyko **dewastacji/ wandalizmu**. Przez **dewastację/ wandalizm** rozumie się zniszczenie bądź uszkodzenie ubezpieczonego mienia dokonane przez znanego lub nieznanego sprawcę i nieobjęte ochroną w ramach innego ryzyka, w szczególności ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia mające związek z kradzieżą. Ubezpieczeniem objęte są budynki/ budowle/lokale oraz znajdujące się w nich mienie oraz mienie poza budynkami (z wyłączeniem wartości pieniężnych, gotówki, pojazdów). Limit odpowiedzialności **100 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

Ubezpieczeniem są objęte również szkody polegające na oszpeceniu przedmiotu ubezpieczenia np. pomalowaniu, oskrobaniu (graffiti itp.). Limit odpowiedzialności **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

Warunek fakultatywny:

Zwiększenie limitu odpowiedzialności dla ryzyka dewastacji/wandalizmu do poziomu 200 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe bezpośrednio jak również pośrednio wskutek **wyładowania atmosferycznego (uderzenia pioruna)** lub spowodowane działaniem prądu elektrycznego, w tym m.in. szkody powstałe wskutek wszelkich przepięć, przetężeń, zaniku napięcia, zwarc, spięć, spowodowane indukcją prądu elektrycznego lub wzbudzania się niszczących sił elektromagnetycznych itp. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe we wszelkiego rodzaju urządzeniach i instalacjach elektrycznych, elektronicznych w tym także w sieciach energetycznych (elektroenergetycznych) lub elektronicznych. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody w urządzeniach przeciwprzepięciowych polegające na ich uszkodzeniu wskutek prawidłowego zadziałania (np. przepalenie się wkładek topikowych, bezpieczników, wyłączników). Ustanawia się limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym w wysokości **500 000,00 PLN** mający zastosowanie wyłącznie do szkód niewynikających z działania wyładowań atmosferycznych. Ryzyko bezpośredniego oraz pośredniego uderzenia pioruna objęte jest ochroną do pełnej wysokości sum ubezpieczenia.

Warunek fakultatywny:

Zwiększenie limitu odpowiedzialności dla ryzyka przepięć niewynikających z działania wyładowań atmosferycznych/ pośredniego uderzenia pioruna do poziomu 1 000 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także koszty ewakuacji poniesione przez Ubezpieczonego związane z otrzymaniem informacji o zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia, niezależnie od tego czy zagrożenie było faktyczne czy nie. Ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje pod warunkiem, że ewakuacja prowadzona jest pod nadzorem Dyrekcji jednostki lub odpowiednich służb (np. Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej) do limitu odpowiedzialności w wysokości **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.
7. Za **szkodę** uważa się utratę, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia wskutek działania jednego lub kilku zdarzeń objętych umową ubezpieczenia o charakterze nagłym, niespodziewanym oraz niezależnym od Ubezpieczającego (w rozumieniu klauzuli reprezentantów). Nie stosuje się odmiennych zapisów warunków ubezpieczenia, w tym uzależniających odpowiedzialność Ubezpieczyciela za jedno zdarzenia od ubezpieczenia innych zdarzeń.

Za **szkodę** rozumie się także zalanie, zanieczyszczenie lub skażenie ubezpieczonego mienia, powstałe na skutek jednego lub kilku zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia, jeżeli w wyniku zalania, skażenia lub zanieczyszczenia nie może ono spełniać swoich funkcji i być prawidłowo eksploatowane/ wykorzystywane, bez względu na to czy miało miejsce fizyczne uszkodzenie lub zniszczenie. Odszkodowanie odpowiada kosztom przywrócenia stanu sprzed szkody, w tym kosztom czyszczenia, osuszenia, malowania, itp.

8. Ochrona ubezpieczeniowa będzie również obejmowała:

- 1) Szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek: akcji ratowniczej, gaśniczej, wyburzania, odgruzowywania prowadzonych w związku ze zdarzeniami objętymi zakresem

ubezpieczenia, a także szkody polegające na zanieczyszczeniu lub skażeniu spowodowanym zdarzeniami objętymi zakresem ubezpieczenia.

- 2) Szkody w ubezpieczonym mieniu istniejącym w chwili rozpoczęcia prac/robót i ujętym w sumie ubezpieczenia zadeklarowanej do ubezpieczenia, z uwzględnieniem klauzuli automatycznego pokrycia, powstałe w wyniku, w związku lub podczas prowadzenia prac/robót związanych m.in. z budową bądź montażem, przebudową lub wznoszeniem, remontem, naprawą lub konserwacją. Niniejsze postanowienie dotyczy także prac/robót budowlanych, na które konieczne jest uzyskanie pozwolenia na budowę oraz robót ziemnych, z zastrzeżeniem, że:

W przypadku prac/robót budowlanych, na które konieczne jest uzyskanie pozwolenia na budowę i których wartość przekracza **2 000 000 PLN** ustala się limit odpowiedzialności w wysokości **500 000 PLN** dla mienia nowego stanowiącego nakłady prac szkód powstałych w wyniku lub w związku z ich realizacją.

Franszyza redukcyjna dla danego zakresu wynosi 10 000 PLN.

Warunek fakultatywny:

Zmiana zapisu zawartego w § 10 ust. 8 pkt 2) Załącznika nr 1 do Umowy na poniższy:

„Szkody w ubezpieczonym mieniu istniejącym w chwili rozpoczęcia prac/robót i ujętym w sumie ubezpieczenia zadeklarowanej do ubezpieczenia, z uwzględnieniem klauzuli automatycznego pokrycia, powstałe w wyniku, w związku lub podczas prowadzenia prac/robót związanych m.in. z budową bądź montażem, przebudową lub wznoszeniem, remontem, naprawą lub konserwacją. Niniejsze postanowienie dotyczy także prac/robót budowlanych, na które konieczne jest uzyskanie pozwolenia na budowę oraz robót ziemnych, z zastrzeżeniem, że:

W przypadku prac/robót budowlanych, na które konieczne uzyskania jest pozwolenia na budowę i których wartość przekracza 2 000 000 PLN ustala się limit odpowiedzialności w wysokości 5 000 000 PLN dla mienia nowego stanowiącego nakłady prac szkód powstałych w wyniku lub w związku z ich realizacją.

Udział własny dla danego zakresu wynosi 10 000 PLN”.

- 3) **Szyby i inne przedmioty szklane od stłuczenia:** zakres ubezpieczenia winien obejmować co najmniej:
- a) stłuczenie (rozbicie) ubezpieczonych przedmiotów,
 - b) koszty ustawienia rusztowań lub użycia dźwigu w celu dokonania wymiany lub naprawy,
 - c) koszty wykonania napisów reklamowych i informacyjnych,
 - d) koszty transportu związane z naprawieniem szkody,
 - e) koszty trwałego pokrycia oszkleń folią antywłamaniową i inną, pod warunkiem, że szyby i inne przedmioty szklane były przed szkodą pokryte folią antywłamaniową lub inną,
 - f) koszty wykonania naprawy w trybie ekspresowym (wykonanie naprawy w ciągu 24 godzin od powstania szkody lub powzięcia wiadomości o szkodzie).

Dla przedmiotowego ryzyka ustala się limit odpowiedzialności w wysokości **100 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym. Ubezpieczenie nie dotyczy szyb w pojazdach, a także szkód o charakterze estetycznym (zadrapanie, poplamienie, matowienie, zmiana barwy). Niniejszy limit odpowiedzialności nie ma zastosowania w przypadku szkód w stałych elementach budynków i budowli a także rozbicia/stłuczenia szyb wynikającego z zaistnienia innego ryzyka ubezpieczonego w ramach umowy.

Warunek fakultatywny:

Zwiększenie limitu odpowiedzialności dla ryzyka szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia do poziomu 200 000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

- 4) Do ustalonego limitu odpowiedzialności ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia mienia od ryzyk żywiołowych objęte jest także mienie zaewidencjonowane w grupie 7 KŚT, w tym pojazdy mechaniczne podlegające obowiązkowej rejestracji nieubezpieczone w

zakresie autocasco. W odniesieniu do powyższego mienia ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje wyłącznie podczas postoju, na terenie lokalizacji.

9. W przypadku, w którym nie zachodzi odpowiedzialność Ubezpieczyciela na mocy umowy ubezpieczenia z uwagi na niewystąpienie ryzyka nazwanego określonego w ustępach powyżej lub klauzulach dodatkowych ustala się, iż zastosowanie do zaistniałych szkód będzie miał zakres dodatkowy oparty na bazie wszystkich ryzyk zgodnie z postanowieniami OWU Ubezpieczyciela mających zastosowanie do umowy. Limit odpowiedzialności dla zakresu dodatkowego wynosi **500 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym. Dla niniejszego zakresu przedmiot ubezpieczenia pozostaje objęty ochroną zgodnie z niniejszą umową, z wyłączeniem mienia zewidencjonowanego w grupie 7 KŚT w tym pojazdów mechanicznych, szynowych, statków powietrznych (dronów) czy jednostek pływających. Ograniczenia zakresowe odpowiedzialności ubezpieczyciela zawarte w OWU od wszystkich ryzyk Ubezpieczyciela mają pełne zastosowanie.

§ 11

Postanowienia dodatkowe

1. Jeżeli ogólne lub szczególne warunki ubezpieczenia stosowane przez Ubezpieczyciela:
- 1) Zawierają ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu złego stanu dachu, rynien (w tym nieoczyszczonych rynien), stolarki okiennej lub drzwiowej oraz nieszczelnych łącz zewnętrznych budynku oraz innych jego elementów lub nienależytego zabezpieczenia otworów dachowych/okiennej, to będzie miało ono zastosowanie wyłącznie do mienia stanowiącego własność Ubezpieczonego jeśli Ubezpieczony (rozumiany jako kierownik jednostki) o tym stanie wiedział lub powinien był wiedzieć
 - 2) Zawierają ograniczenie, bądź wyłączenie odpowiedzialności za szkody w bramach zewnętrznych i ogrodzeniach nie będą miały one zastosowania na potrzeby niniejszej Umowy.
 - 3) Zawierają wyłączenie lub ograniczają odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody w urządzeniach elektronicznych, bądź instalacjach lub sieciach elektrycznych nie będą miały zastosowania na potrzeby niniejszej Umowy.
 - 4) Zawierają wyłączenie lub ograniczają odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek wad projektowych, wad materiałowych, konstrukcyjnych, złego wykonania, błędów w produkcji i wad ukrytych będą miały zastosowanie wyłącznie w przypadku, w którym w ich następstwie nie nastąpiło inne zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową. Jeśli w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia.
 - 5) Przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku podniesienia się poziomu wód gruntowych lub podziemnych to nie będą one miały zastosowania, o ile niniejsze jest następstwem innego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
 - 6) Przewidują wyłączenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela, które wynikają z faktu, że konstrukcja budynków nie odpowiada normom obowiązującym w budownictwie (w rozumieniu ustawy Prawo budowlane) doprecyzowane będą w ten sposób, że wyłączenie dotyczy wyłącznie norm, które obowiązywały w chwili gdy oddawano budynek do użytkowania i są nadal aktualne.
 - 7) Przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody w mieniu znajdującym się pod ziemią to ma ono zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do mienia związanego z produkcją wydobywczą.
 - 8) Przewidują ograniczenie zakresu ubezpieczenia dla sprzętu elektronicznego do wybranych ryzyk to ograniczenia te nie mają zastosowania – ochrona zapewniana jest w pełnym zakresie przewidzianym w Umowie.
 - 9) Przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody spowodowane pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, to nie będą miały zastosowania na potrzeby umowy ubezpieczenia. W przypadku szkody wyrządzonej w stanie po spożyciu alkoholu, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów

o przeciwdziałaniu narkomanii, Ubezpieczycielowi przysługuje prawo regresu do sprawcy szkody.

- 10) Przewidują wprowadzenie okresu karencji dla ryzyk objętych umową ubezpieczenia to nie ma on zastosowania.
 - 11) Przewidują ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek powodzi w mieniu znajdującym się na obszarach szczególnego lub bezpośredniego zagrożenia powodzią bądź historycznego wystąpienia powodzi w miejscu ubezpieczenia to nie będą miały zastosowania na potrzeby umowy ubezpieczenia.
 - 12) Przewidują wyłączenia/ograniczenia odpowiedzialności w zależności od wystąpienia na terenie ubezpieczonych lokalizacji powodzi/deszczu nawalnego/zalania we wcześniejszym okresie, to nie będą miały one zastosowania na potrzeby niniejszej Umowy ubezpieczenia.
 - 13) Zawierają ograniczenia, bądź wyłączenia odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek naporu śniegu, lodu, wiatru, gradu w budowlach będących namiotami, budynkami z pokryciem namiotowym, brezentowym lub powłoką pneumatyczną, w szklarniach, inspektach, tunelach foliowych to nie będą miały one zastosowania na potrzeby niniejszej Umowy ubezpieczenia.
2. Powyższe zmiany do OWU obowiązują tylko w takim zakresie, w jakim wyraźnie wskazano w każdym z tych postanowień i nie rozciągają się na wszystkie postanowienia OWU, które dotyczą wskazanych w ust 1 przedmiotów ubezpieczenia lub zdarzeń, co oznacza, że inne ograniczenia lub wyłączenia odpowiedzialności z OWU odnoszące się także do wskazanych w ust. 1 przedmiotów ubezpieczenia lub ubezpieczonych zdarzeń, znajdują zastosowanie.
 3. Postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia odnoszące się do braku ochrony ubezpieczeniowej dla mienia nieużytkowanego/nieeksploatowanego ulegną doprecyzowaniu, iż dotyczy to mienia, co do którego całkowicie i trwale zaprzestano eksploatacji poprzez brak jakiejkolwiek aktywności z nim związanej (w tym np. brak bieżącej konserwacji, brak remontów, brak zmiany przeznaczenia, brak cyklicznych przeglądów budynku itp.). Mienie na którym prowadzone są remonty, przeglądy, konserwacje nie jest uważane za mienie nieużytkowane / nieeksploatowane
 4. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest także mienie tymczasowo magazynowane oraz mienie, które nie zostało jeszcze przygotowane do eksploatacji tj. nie zostało rozpakowane, podłączone, zamontowane.
 5. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy z wyjątkiem szkód wyrządzonych przez producenta, sprzedawcę lub warsztat naprawczy podczas wykonywania prac na ubezpieczonym mieniu.

Jeżeli producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy w dniu szkody nie funkcjonuje w obrocie prawnym lub ogłoszono jego upadłość bądź wszczęto postępowanie układowe lub naprawcze, to Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność w ramach niniejszej Umowy ubezpieczenia.

Jeżeli producent, sprzedawca lub zakład naprawczy neguje swój obowiązek naprawienia szkody, to Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie w ramach niniejszej Umowy. Po wypłacie odszkodowania Ubezpieczyciel zachowuje prawo regresu do podmiotu odpowiedzialnego za szkodę.

§ 12

Suma i system ubezpieczenia

1. Środki trwale – wartość księgowa brutto bez względu na wiek, stopień umorzenia/amortyzacji i technicznego/faktycznego zużycia, zgodnie z ewidencją księgową Ubezpieczającego, w przypadkach wskazanych – wartość odtworzeniowa, w systemie ubezpieczenia na sumy stałe.

W trakcie okresu ubezpieczenia Ubezpieczający może dokonać zmiany sumy ubezpieczenia wybranych składników majątku z wartości księgowej brutto na odtworzeniową lub z wartości odtworzeniowej na wartość księgową brutto za zgodą Ubezpieczyciela.

Wprowadza się limit zmian wzrostu z powyższego tytułu w trakcie trwania okresu ubezpieczenia w wysokości 10% łącznej sumy ubezpieczenia nie więcej niż 10.000.000 PLN na lokalizację

W trakcie okresu ubezpieczenia Ubezpieczający może dokonać wyłączenia z ubezpieczenia wybranych środków trwałych.

2. Niskocenne środki trwałe oraz mienie poza ewidencją - limit odpowiedzialności, w systemie na pierwsze ryzyko.
3. Wartości pieniężne, gotówka – limit odpowiedzialności, w systemie na pierwsze ryzyko.
4. Szyby i inne przedmioty szklane od stłuczenia – limit odpowiedzialności, w systemie na pierwsze ryzyko.
5. Nakłady inwestycyjne, w tym w obcy środek trwały – limit odpowiedzialności, w systemie na pierwsze ryzyko.
6. Mienie osób trzecich – limit odpowiedzialności, w systemie na pierwsze ryzyko.
7. Mienie zaewidencjonowane w grupie 7 KŚT, w tym pojazdy mechaniczne podlegające obowiązkowej rejestracji, nieubezpieczone w zakresie autocasco, podczas postoju w miejscu ubezpieczenia (lokalizacji) – limit odpowiedzialności, w systemie na pierwsze ryzyko.
8. Koszty odtworzenia danych i nośników danych – limit odpowiedzialności, w systemie na pierwsze ryzyko.
9. Zbiory biblioteczne, księgozbiory, zbiory muzealne, dzieła sztuki, eksponaty, rekwizyty, archiwa, dokumenty, plany, rękopisy, antyki - limit odpowiedzialności w systemie na pierwsze ryzyko.

§ 13

Sumy ubezpieczenia i limity odpowiedzialności

1. Aktualne znane Ubezpieczającemu sumy ubezpieczenia odzwierciedla poniższa tabela:

Przedmiot ubezpieczenia	Suma ubezpieczenia
<i>Budynki wg wartości odtworzeniowej</i>	60 835 126,83 PLN
<i>Infrastruktura cmentarna wg wartości księgowej brutto</i>	46 688 066,34 PLN
<i>Środki trwałe z Grupy 3, 4, 5, 6, 7 z wyłączeniem pojazdów mechanicznych podlegających obowiązkowej rejestracji, 8 wg wartości księgowej brutto</i>	3 746 213,92 PLN
ŁĄCZNIE	111 269 407,09 PLN

Sumy ubezpieczenia budynków wg wartości odtworzeniowych ustalone na podstawie kalkulatora EIB, będącego elementem systemu IMS Dane. W przypadku mienia o charakterze zabytkowym uwzględniona została wyższa suma ubezpieczenia uwzględniająca specyfikę obiektu.

2. Limity odpowiedzialności przedstawione zostały w poniższej tabeli:

Przedmiot ubezpieczenia	Suma w PLN	System ubezpieczenia
Niskocenne środki trwałe oraz mienie poza ewidencją	2 000 000,00	I ryzyko
Wartości pieniężne i gotówka w kasie	50 000,00	I ryzyko
Szyby i inne przedmioty od stłuczenia	100 000,00	I ryzyko
Nakłady inwestycyjne, w tym w obcy środek trwały	500 000,00	I ryzyko
Sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny	500 000,00	I ryzyko
Mienie osób trzecich	500 000,00	I ryzyko

Koszty odtworzenia i utraty nośników i danych	50 000,00	I ryzyko
Zbiory biblioteczne, księgozbiory, archiwa, dokumenty, plany, rękopisy	100 000,00	I ryzyko
Mienie ruchome o charakterze zabytkowym, artystycznym, unikatowym, antyki	200 000,00	I ryzyko
Pojazdy w miejscu ubezpieczenia	200 000,00	I ryzyko

3. Sumy ubezpieczenia dla poszczególnych grup środków trwałych zostały podane według stanu na dzień 01.05.2023 r. Ubezpieczyciel będzie udzielał ochrony ubezpieczeniowej dla wartości środków trwałych według stanu na dzień 01.01.2024 r. Rozliczenie należnej składki ubezpieczeniowej z tytułu zmiany wartości majątku w okresie od 01.05.2023 r. do 01.01.2024r. nastąpi na zasadach określonych w klauzuli deklaracji sum ubezpieczenia oraz automatycznego pokrycia.
4. Ilekroć mowa o limitach odpowiedzialności w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia, oznacza to, iż dany przedmiot ubezpieczenia nie został ujęty w sumach ubezpieczenia, zaś Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za opisany w nich przedmiot ubezpieczenia wyłącznie do ustalonego limitu odpowiedzialności, z zastrzeżeniem pozostałych postanowień umowy.

§ 14

Franszyza i udziały własne

1. Franszyza redukcyjna wynosi:
 - 100 PLN – dla szkód w szybach i innych przedmiotach szklanych
 - 300 PLN – dla ryzyka dewastacji i graffiti
 - 500 PLN – w pozostałym zakresie
2. Pozostałe franszyzy / udziały własne - zgodnie ze szczególnymi postanowieniami Umowy.

§ 15

Miejsce ubezpieczenia

Miejsce ubezpieczenia zostało określone zgodnie z klauzulą miejsca ubezpieczenia.

§ 16

Wypłata odszkodowań

1. W przypadku usuwania szkody we własnym zakresie przez Ubezpieczonego, odszkodowania będą wypłacane:
 - 1) Dla szkód w budynkach, budowlach i lokalach w zakresie kosztów robocizny – z uwzględnieniem cen średnich robocizny (bez potrącania technicznego zużycia) publikowanych w ogólnie dostępnych wydawnictwach branżowych np.: Sekocenbud wraz z narzutami.
 - 2) Dla szkód w budynkach, budowlach i lokalach w zakresie kosztów materiałów i sprzętu – z uwzględnieniem cen średnich materiałów, energii, sprzętu (bez potrącania technicznego zużycia) publikowanych w ogólnie dostępnych wydawnictwach branżowych np.: Sekocenbud wraz z narzutami z uwzględnieniem zasad, standardów kosztorysowania i KNR a w przypadku ich braku poprzez analogię bądź faktyczną cenę zakupu lub ofertę sprzedaży (rozliczenie kosztorysowe). W przypadku udokumentowania kosztów zakupu materiałów i użycia sprzętu – odszkodowanie zostanie wypłacone w pełnej wysokości, zgodnie z przekazaną Ubezpieczycielowi fakturą/rachunkiem. Odszkodowanie obejmuje również koszty transportu, wywozu, utylizacji zniszczonego mienia oraz zużytej energii i innych mediów.
2. W przypadku usuwania szkody przez firmę/podmiot zewnętrzny, odszkodowania będą wypłacane:

- 1) dla szkód w budynkach, budowlach i lokalach – w pełnej wysokości poniesionych i udokumentowanych kosztów usunięcia szkody lub w wysokości kosztów zakupu, a także odbudowy zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia przy uwzględnieniu wymiarów, konstrukcji, materiałów i technologii sprzed zaistnienia szkody, przy zachowaniu takich samych lub zbliżonych parametrów eksploatacyjnych, powiększonych o koszty transportu i montażu, koszty nadzoru i dokumentację jednakże nie więcej niż suma ubezpieczenia.

Do czasu przedłożenia przez Ubezpieczonego faktur/rachunków dokumentujących poniesione wydatki, Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie w kwocie bezspornej, wyliczone według zasad opisanych w ust. 1 pkt. 1) i 2).

3. Odszkodowania będą wypłacane:

- 1) dla szkód w maszynach, urządzeniach, sprzęcie elektronicznym, wyposażeniu (niezależnie od trybu likwidacji uproszczony/zwykły) – odszkodowania będą wypłacane według kalkulacji własnej, kalkulacji zakładu zawodowo zajmującego się naprawą, danych producenta z uwzględnieniem kosztów demontażu i ponownego montażu poniesionych w celu wykonania naprawy a także koszty transportu uszkodzonego mienia do/z miejsca naprawy, cła oraz dodatkowych opłat w tym koszty opinii serwisowej (szkoda częściowa).

W przypadku szkody całkowitej za wysokość szkody przyjmuje się koszty nabycia maszyny, urządzenia, wyposażenia, sprzętu tego samego rodzaju lub o najbardziej zbliżonych parametrach powiększone o koszty demontażu, montażu, transportu, odbioru uszkodzonego mienia oraz cła i dodatkowych opłat w tym koszty opinii serwisowej.

- 2) dla szkód w danych i nośnikach danych według poniesionych przez Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego kosztów w ciągu 12 miesięcy od wystąpienia szkody w celu przywrócenia nośników danych oraz zapisanych na nich danych do stanu identycznego z istniejącym bezpośrednio przed zdarzeniem, które są konieczne dla prowadzenia operacji przetwarzania danych w normalnym trybie. Wymienione koszty obejmują, w szczególności:

- automatyczne wprowadzenie danych lub programów z archiwum danych,
- automatyczne lub ręczne wprowadzenie danych lub programów z oryginalnych programów lub z dokumentów wciąż dostępnych Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu,
- odtworzenie lub wprowadzenie systemów lub programów,
- odtworzenie zniszczonych nośników danych wskutek zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową.

- 3) dla szkód w wartościach pieniężnych, gotówce – według wartości nominalnej.
- 4) dla szkód w niskocennych środkach trwałych, mieniu poza ewidencją – według kosztów odtworzenia.
- 5) dla szkód w nakładach inwestycyjnych — według wartości faktycznie poniesionych kosztów remontów i robót adaptacyjnych powiększonych o koszty transportu i montażu.
- 6) dla szkód w szybach i innych przedmiotach szklanych od stłuczenia, należne odszkodowanie powiększone zostanie o udokumentowane koszty wykonania napisów, reklam, a także o koszty ustawienia rusztowań niezbędnych dla dokonania wymiany bądź naprawy uszkodzonego bądź zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia.
- 7) dla szkód w pojazdach według wartości rynkowej ustalonej np. za pomocą programu Info-Ekspert, dla pozostałego mienia zewidencjonowanego w grupie 7 – wg wartości odtworzeniowej.
- 8) dla szkód w zbiorach bibliotecznych, księgozbiorach, rękopisach, dziełach sztuki, zbiorach muzealnych, eksponatach, antykach z uwzględnieniem wartości kolekcjonerskiej zgodnie z wyceną rzeczoznawcy, z zastrzeżeniem postanowień klauzuli ubezpieczenia eksponatów.
- 9) dla szkód w dokumentach, archiwach, planach, mieniu osób trzecich i mieniu pracowniczym – według kosztów ich odtworzenia.

Dodatkowo ubezpieczyciel pokrywa koszty związane z osuszaniem i renowacją dokumentów i księgozbioru do limitu 100 000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

- 10) dla szkód w mieniu o charakterze zabytkowym, artystycznym, unikatowym innym niż wymienionym w pkt 8) powyżej - wg kosztów ich odtworzenia z uwzględnieniem specyfiki technologii, materiałów koniecznych do przeprowadzenia tego charakteru prac, z uwzględnieniem klauzuli kosztów dodatkowych, z zastrzeżeniem, że odszkodowanie nie będzie uwzględniało wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej lub pamiątkowej tego rodzaju mienia.
4. Odbudowa mienia może nastąpić w innym miejscu niż pierwotna lokalizacja lub w innej technologii, jeżeli nowe mienie spełniać będzie zbliżone funkcje użytkowe. Ubezpieczyciel odpowiada do wartości szkody w pierwotnej lokalizacji, nie więcej jednak niż do sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem klauzuli dodatkowej sumy ubezpieczenia.
5. Z odszkodowania zostanie potrącona wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, o ile jest to ekonomicznie uzasadnione i stosowane w stosunkach danego rodzaju. Wartość pozostałości ocenia się wg ceny ich zbycia przez Ubezpieczającego, a w przypadku ich wykorzystania w działalności Ubezpieczającego – wg wartości rzeczywistej.
6. Przy ubezpieczeniu wg wartości księgowej brutto, zarówno w przypadku szkód częściowych jak i całkowitych, odszkodowanie jest wypłacane do wysokości wartości księgowej brutto bez względu na wartość odtworzeniową, rzeczywistą bądź umorzenie danego środka trwałego.
7. Górną granicą odpowiedzialności Ubezpieczyciela w stosunku do poszczególnego środka trwałego za powstałe w nim szkody stanowi wartość księgowa brutto danego środka trwałego lub jego wartość odtworzeniową, z zastrzeżeniem klauzuli dodatkowej sumy ubezpieczenia.
8. Ubezpieczyciel nie może uzależnić wypłaty odszkodowania od przeniesienia własności mienia dotkniętego szkodą.
9. Suma ubezpieczenia nie ulega obniżeniu (konsumpcji) o wysokość wypłaconych odszkodowań. Przedmiotowego postanowienia nie stosuje się do mienia ubezpieczonego w systemie pierwszego ryzyka oraz do określonych w umowie limitów odpowiedzialności.
10. Nie mają zastosowania warunki ubezpieczenia ograniczające w przypadku szkody częściowej wysokość odszkodowania do procentu sumy ubezpieczenia przedmiotu dotkniętego szkodą odpowiadającego procentowi uszkodzenia tego przedmiotu.
11. W każdym przypadku odszkodowania będą uwzględniać także koszty wynikające z konieczności dostosowania naprawianego/odbudowywanego mienia (w zakresie technologii) do przepisów wynikających z norm bezwzględnie obowiązujących w momencie dokonywania naprawy/odbudowy (o ile normy bezwzględnie obowiązujące, które powstały przed dniem powstania szkody nie zawierały w sobie obowiązkowego terminu dostosowania urządzeń).

§ 17

Klauzule dodatkowe

Do umowy ubezpieczenia mienia od ryzyk żywiołowych zastosowanie mają następujące klauzule dodatkowe:

- 1) Klauzula szkód mechanicznych,
- 2) Klauzula transportu wewnątrzzakładowego,
- 3) Klauzula MiniCargo,
- 4) Klauzula sposobu przechowywania mienia,
- 5) Klauzula szkód wodociągowych,
- 6) Klauzula stanów wyjątkowych,
- 7) Klauzula kosztów wynikających z wystąpienia stanów wyjątkowych,
- 8) Klauzula wewnętrznych przepisów eksploatacyjnych,
- 9) Klauzula zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- 10) Klauzula ubezpieczenia mienia poza budynkami,
- 11) Klauzula odtworzenia dokumentacji,

- 12) Klauzula ubezpieczenia mienia poza ewidencją,
- 13) Klauzula ubezpieczenia eksponatów,
- 14) Klauzula deklaracji sum ubezpieczenia oraz automatycznego pokrycia,
- 15) Klauzula pokrycia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
- 16) Klauzula Inflacyjna („DAY ONE” UPLIFT)),
- 17) Klauzula dodatkowej sumy ubezpieczenia,
- 18) Klauzula zasad ustalenia odszkodowania – elementy,
- 19) Klauzula zasad ustalenia odszkodowania – technologie,
- 20) Klauzula zasad ustalenia odszkodowania – elementy inne,
- 21) Klauzula pokrycia wzrostu kosztów działalności po szkodzie,
- 22) Klauzula zniesienia zasady proporcji
- 23) Klauzula zasady proporcji (klauzula Leeway) – klauzuli nie stosuje się dla mienia, dla którego obowiązuje klauzula zniesienia zasady proporcji,
- 24) Klauzula kosztów dodatkowych.

DZIAŁ III

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU (KR)

§ 18

Przedmiot, system i sumy ubezpieczenia

1. Ubezpieczeniem objęte jest mienie będące w posiadaniu Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego, zgodnie z klauzulą miejsca ubezpieczenia.
2. Sumę ubezpieczenia dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia stanowi limit odpowiedzialności i wynosi:

Przedmiot ubezpieczenia	Limit odpowiedzialności	System ubezpieczenia
Środki trwałe (w tym maszyny, urządzenia, wyposażenie), niskocenne środki trwałe, zbiory biblioteczne, księgozbiory, dokumenty, archiwa, plany, rękopisy, mienie o charakterze zabytkowym, artystycznym, mienie osób trzecich	500 000,00 PLN	I ryzyko
Wartości pieniężne, gotówka (kradzież z włamaniem, rabunek w lokalu)	50 000,00 PLN	I ryzyko
Wartości pieniężne, gotówka (rabunek w transporcie)	50 000,00 PLN	I ryzyko

3. Przez mienie osób trzecich rozumie się każdy rodzaj mienia osób trzecich będący w posiadaniu lub użytkowaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego niezależnie od celu przekazania mienia Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu, w szczególności mienie przekazane w celu wykonania usługi, mienie w depozycie, przekazane w komis, będące przedmiotem testów (wyłączone są testy poprzedzające uruchomienie sprzętu, maszyny, urządzenia oraz testy urządzeń/maszyn prototypowych). Za mienie osób trzecich uważa się także mienie ruchome będące przedmiotem najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, o ile nie zostało ono oddzielnie zgłoszone do ubezpieczenia.

§ 19

Zakres ubezpieczenia

1. Ochroną objęte będą szkody w ubezpieczonym mieniu polegające na jego utracie lub ubytku z powodu jego zaboru, zniszczenia lub zaginięcia w związku ze zdarzeniami, o których mowa

poniżej:

- 1) kradzież z włamaniem (dokonana lub usiłowana),
 - 2) rabunek (dokonany lub usiłowany),
 - 3) rabunek w transporcie (w trakcie przewożenia/przenoszenia) - w odniesieniu do gotówki (dokonany lub usiłowany).
2. Gotówka i wartości pieniężne w transporcie ubezpieczone są także od szkód powstałych w związku z następującymi zdarzeniami:
- nagła śmierć lub rozstrój zdrowia osoby wykonującej transport,
 - uszkodzenie ciała osoby wykonującej transport na skutek nieszczęśliwego wypadku,
 - zniszczenie lub uszkodzenie środka transportu wskutek wypadku środka transportu, pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu.

3. Do limitu odpowiedzialności w wysokości **20 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym ochroną ubezpieczeniową objęta jest kradzież zwykła. Niniejsze nie dotyczy gotówki i wartości pieniężnych.

Kradzież zwykła rozumiana jest jako nie pozostawiający widocznych śladów włamania zabór mienia w celu jego przywłaszczenia.

Ubezpieczyciel odpowiada za szkody majątkowe, przez które rozumie się fizyczne szkody w mieniu objętym ubezpieczeniem, z wyłączeniem wartości pieniężnych oraz pojazdów pod warunkiem, że Ubezpieczający/ Ubezpieczony zawiadomi o tym fakcie Policję – bezzwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia szkody spowodowanej kradzieżą.

Ubezpieczyciel nie odpowiada za

- a. niewyjaśnione zniknięcie, zaginięcie, niewytłumaczalne niedobory lub niedobory inwentarzowe i braki spowodowane błędami urzędowymi lub księgowymi;
 - b. wyrządzone wskutek przywłaszczenia, fałszerstwa, nadużycia lub innego umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, jego pracowników,
 - c. wszelkiego rodzaju straty pośrednie włącznie z karami, stratami spowodowanymi przez zwłokę w wykonaniu, niewykonanie lub utratę zlecenia,
 - d. braki, straty lub szkody stwierdzone dopiero w toku inwentaryzacji.
4. Za lokal należy również rozumieć każdą przestrzeń, do której dostęp z zewnątrz jest niemożliwy bez przełamania zabezpieczeń lub uszkodzenia substancji pomieszczenia.
5. Zakres ubezpieczenia obejmuje także szkody powstałe wskutek kradzieży mienia z pojazdu. Warunkiem odpowiedzialności Ubezpieczyciela za kradzież mienia z pojazdu jest przechowywanie mienia w miejscu niewidocznym z zewnątrz pojazdu, pojazd winien posiadać trwałe zadaszenie (jednolita sztywna konstrukcja), w trakcie postoju podczas transportu pojazd powinien zostać prawidłowo zamknięty na wszystkie istniejące zamki i powinien zostać włączony sprawnie działający system alarmowy (o ile pojazd jest w niego wyposażony). Wprowadza się limit odpowiedzialności w wysokości **200 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.
6. Jeżeli ogólne/szczególne warunki ubezpieczenia (wzorce umowne/ OWU) stosowane przez Ubezpieczyciela:
- 1) Przewidują ograniczenie zwrotu kosztów ponoszonych przez Ubezpieczającego w celu ochrony mienia zagrożonego szkodą podczas naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń do określonej ilości dni to ograniczenia te nie mają zastosowania.
 - 2) Przewidują ograniczenie wysokości odszkodowania za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem bez wejścia sprawcy do lokalu, przez prześwity krat zabezpieczających, otwory zewnętrznie lokalu lub przez otwór wybity w szybie, ścianie lub stropie tego lokalu to ograniczenia te nie mają zastosowania.

- 3) Zawierają ograniczenie, bądź wyłączenie odpowiedzialności za szkody w bramach zewnętrznych i ogrodzeniach to nie będą miały one zastosowania na potrzeby niniejszej Umowy.
- 4) Zawierają wyłączenie lub ograniczają odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody w urządzeniach elektronicznych, bądź instalacjach lub sieciach elektrycznych to nie będą miały zastosowania na potrzeby niniejszej Umowy, z zastrzeżeniem, że naziemne sieci w tym sieci energetyczne są objęte ochroną ubezpieczeniową w odległości nie większej niż 200 m od lokalizacji.
- 5) Przewidują wyłączenia odpowiedzialności za szkody w mieniu o charakterze zabytkowym, to nie będzie miało to zastosowania do niniejszej Umowy – niniejszy zapis nie dotyczy wartości zabytkowej, unikatowej, kolekcjonerskiej.

§ 20

Franszyza

Franszyza integralna 200 PLN, franszyza redukcyjna zniesiona. Nie stosuje się udziałów własnych.

§ 21

Klauzule dodatkowe

Do umowy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku (KR) zastosowanie będą miały następujące klauzule:

- 1) Klauzula zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
- 2) Klauzula ubezpieczenia eksponatów,
- 3) Klauzula pokrycia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,

DZIAŁ IV

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI ORAZ POSIADANEGO MIENIA

§ 22

Przedmiot i zakres ubezpieczenia:

1. Ubezpieczeniem objęta będzie odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego / Ubezpieczonego wynikająca z obowiązujących przepisów prawa z tytułu faktycznie prowadzonej działalności, w tym gospodarczej i/lub z tytułu posiadania mienia bez względu na jego rodzaj i przeznaczenie. Postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia odnoszące się do zdefiniowanej w umowie ubezpieczenia działalności nie mogą stanowić podstawy do uchylenia się od spełnienia świadczenia, do którego Ubezpieczyciel zobowiązany jest na mocy niniejszej umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczeniem objęta będzie także odpowiedzialność cywilna z tytułu prowadzenia działalności innej niż gospodarcza, w tym socjalna, kulturalna oraz wszelkie inne przejawy aktywności Ubezpieczonego.
3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje odpowiedzialność cywilną zarówno z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktowa), jak również z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa), także w przypadku zbiegu roszczeń.
4. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za szkody w postaci zarówno strat rzeczywistych (damnum emergens), utraconych korzyści, jakie poszkodowany odniósłby, gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans), a także należne zadośćuczynienie, bez względu na odmienne postanowienia ogólnych lub szczególnych warunków ubezpieczenia.

5. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za szkody osobowe (na osobie), szkody rzeczowe (na mieniu), tzw. czyste straty finansowe oraz ich następstwa, do których naprawienia poszkodowanemu Ubezpieczającemu/ Ubezpieczonemu jest zobowiązany w myśl przepisów prawa. Jeżeli Umowa lub ogólne (szczególne) warunki ubezpieczenia mówią o „szkodzie” należy przez to rozumieć szkodę osobową (na osobie), rzeczową (na mieniu) lub tzw. czystą stratę finansową.
 6. Zakres ubezpieczenia obejmuje również szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa.
 7. Ponadto Ubezpieczyciel będzie pokrywał w ramach sumy gwarancyjnej powiększonej o dodatkowy limit określony w niniejszym punkcie, poniższe koszty:
 - 7.1. koszty sądowe oraz koszty zastępstwa procesowego (ochrona prawna), w tym również koszty obrony w postępowaniu karnym – przygotowawczym oraz sądowym, nawet w przypadku braku odpowiedzialności Ubezpieczającego/ Ubezpiezonego za szkodę,
 - 7.2. koszty poniesione przez Ubezpieczającego/ Ubezpiezonego w celu zapobieżenia powstaniu szkody, zmniejszenia rozmiaru szkody i zabezpieczenia zagrożonego mienia lub osób przed szkodą, jeśli były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 7.3. koszty poniesione w razie zajścia zdarzenia (okoliczności) mogącego skutkować wystąpieniem wypadku ubezpieczeniowego w celu zapobieżenia powstaniu szkody, zmniejszenia jej rozmiaru bądź zabezpieczenia zagrożonego mienia lub osób przed szkodą.
- Dodatkowy łączny limit ponad sumę gwarancyjną dla ppkt. 7.1. – 7.3. jest równy 500.000,00 PLN na jeden i wszystkie wypadki w okresie rozliczeniowym.**

§ 23 Definicje

1. **Ubezpieczający** – Gmina Miejska Kraków
2. **Ubezpieczony** – Gmina Miejska Kraków Zarząd Cmentarzy Komunalnych.
3. **szkoda osobowa (szkoda na osobie)** – straty oraz utracone korzyści, jakie poszkodowany poniósłby, gdyby mu szkody nie wyrządzono, a także szkody niemajątkowe, których naprawienie polega na zapłacie zadośćuczynienia – powstałe wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym także z tytułu naruszenia dóbr osobistych;
4. **szkoda rzeczowa (szkoda w mieniu)** – straty oraz utracone korzyści, jakie poszkodowany podniósłby, gdyby mu szkody nie wyrządzono – powstałe wskutek utraty, zniszczenia i/lub uszkodzenia rzeczy;
5. **czysta strata finansowa** – szkoda nie będąca szkodą osobową lub rzeczową;
6. **wypadek (ubezpieczeniowy)** – śmierć, uszkodzenia ciała, doznanie rozstroju zdrowia, utrata, uszkodzenie, zniszczenie rzeczy lub powstanie czystej straty finansowej;
7. **szkoda seryjna** - wszystkie szkody spowodowane przez wypadki (ubezpieczeniowe) wynikłe z tej samej przyczyny będą traktowane jako jedna szkoda. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkodę seryjną, jeżeli pierwszy z wypadków (ubezpieczeniowych) powodujących szkodę jako szkoda seryjna miał miejsce w okresie ubezpieczenia;
8. **franszyza redukcyjna** - ustalona w Umowie procentowo, lub kwotowo lub kwotowo-procentowo, wartość pomniejszająca odszkodowanie z tytułu zajścia każdego wypadku ubezpieczeniowego. W przypadku szkody z odszkodowania potrącana jest jedna franszyza niezależnie od liczby poszkodowanych. Franszyza nie jest stosowana w odniesieniu do kosztów uregulowanych w § 22 ust 7 niniejszej sekcji.
9. **pracownicy** - osoby fizyczne zatrudnione przez Ubezpieczającego/ Ubezpiezonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania albo na podstawie umowy cywilnoprawnej, z wyłączeniem osób fizycznych, które zawarły z Ubezpieczonym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się także praktykanta, stażystę, strażnika miejskiego lub wolontariusza, pracownika tymczasowego, któremu Ubezpieczony powierzył wykonywanie pracy. Przez pracownika należy także rozumieć skazanych wykonujących pracę na cele społeczne oraz pracę społecznie użyteczną na rzecz Ubezpiezonego.
10. **podwykonawca** - osoba fizyczna nie będąca pracownikiem, osoba prawna bądź jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, której Ubezpieczający/ Ubezpieczony powierzył wykonanie określonych czynności, prac lub usług; postanowienie to stosuje się odpowiednio do dalszego podwykonawcy, z zastrzeżeniem, że stroną powierzającą jest podwykonawca.

§ 24

Czasowy zakres ochrony ubezpieczeniowej

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela powstaje w razie zajścia wypadku (ubezpieczeniowego) w okresie ubezpieczenia, niezależnie od daty zgłoszenia roszczenia, z zastrzeżeniem ustawowych terminów przedawnienia.
2. Nie stosuje się postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia uzależniających odpowiedzialność ubezpieczyciela od daty wprowadzenia produktu do obrotu w okresie ubezpieczenia oraz postanowień dotyczących daty początkowej.

§ 25

Zakres terytorialny

Zakres terytorialny ubezpieczenia obejmuje wypadki ubezpieczeniowe, powstałe w działania bądź zaniechania Ubezpieczonego, które miało miejsce na terytorium RP. W odniesieniu do szkód w wyniku wypadków (ubezpieczeniowych) powstałych w związku ze służbowymi podróżami pracowników Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego zakres terytorialny obejmuje cały świat.

§ 26

Zmiany w stosunku do treści ogólnych warunków ubezpieczenia. Postanowienia dodatkowe

1. Zakres ubezpieczenia obejmuje w szczególności szkody:

- 1.1. powstałe w następstwie działania, awarii lub nieszczelności urządzeń lub sieci wodociągowych, kanalizacyjnych lub ciepłych w budynkach bądź poza nimi, w tym wskutek cofnięcia się cieczy z systemów kanalizacyjnych, urządzeń grzewczych;
- 1.2. powstałe po wykonaniu pracy lub usługi bez względu na ich przekazanie;
- 1.3. wyrządzone przez pracowników, w tym podczas podróży służbowych krajowych i zagranicznych;
- 1.4. powstałe w wyniku użytkowania urządzeń dźwigowych i prowadzenia prac polegających na wykonaniu wykopów, przekopów;
- 1.5. wyrządzone osobom trzecim w związku z budową, rozbudową, remontem lub modernizacją budynków, budowli w związku z prowadzoną działalnością;
- 1.6. powstałe w pojazdach pracowników i kontrahentów parkowanych na terenie należącym do Ubezpieczającego;
- 1.7. wyrządzone przez podwykonawców, w tym realizujących prace budowlane, świadczących w szczególności usługi w zakresie pielęgnacji zieleni, usługi w zakresie sprzątania cmentarzy;
- 1.8. powstałe w nieruchomościach najmowanych lub będących w posiadaniu w wyniku innego tytułu prawnego (OC najemcy);
- 1.9. powstałe w mieniu ruchomym najmowanym lub będącym w posiadaniu w wyniku innego tytułu prawnego (OC najemcy);
- 1.10. powstałe we wszelkiego rodzaju instalacjach, sieciach i urządzeniach podziemnych, do których doszło w czasie lub w wyniku wykonywania prac lub usług związanych z prowadzoną działalnością;
- 1.11. powstałe w środowisku związane z przedostaniem się do powietrza, wody bądź gruntu niebezpiecznych substancji, a także wszelkie koszty związane z usunięciem, oczyszczeniem i utylizacją jakichkolwiek zanieczyszczeń poniesione zarówno przez osobę trzecią jak i przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na rzecz osoby trzeciej, w tym szkody związane z wypadkiem komunikacyjnym pojazdu;

- 1.12. w mieniu ruchomym znajdującym się w pieczy, pod kontrolą lub dozorem Ubezpieczonego, w tym szkody w wyniku utraty, zaginięcia lub kradzieży powierzonego mienia;
- 1.13. wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych;
- 1.14. powstałe w związku z organizacją wszelkiego rodzaju imprez, za wyjątkiem imprez masowych, co do których istnieje obowiązek zawarcia odrębnego ubezpieczenia obowiązkowego OC;
- 1.15. wynikające z odpowiedzialności cywilnej inwestora w procesach inwestycyjnych, z wyłączeniem odpowiedzialności cywilnej zawodowej, z tym zastrzeżeniem, iż Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z niedotrzymania terminów lub powstałe w wyniku niewypłacalności;
- 1.16. wyrządzone pracownikom lub w ich mieniu (OC pracodawcy), przy czym w odniesieniu do szkód osobowych odszkodowanie nie obejmuje świadczeń wypłaconych na podstawie Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, szkód powstałych w wyniku stanów chorobowych w rozumieniu ww. ustawy, a nie wynikających z wypadku przy pracy. Jeżeli szkoda rzeczowa, bądź osobowa została wyrządzona pracownikowi bez związku ze stosunkiem pracy (np. jako użytkownikowi infrastruktury Ubezpieczającego, korzystającemu z usług Ubezpieczającego), pracownik ten traktowany jest na zasadach ogólnych – jako osoba trzecia, a przedmiotowy wypadek podlega likwidacji z podstawowego zakresu umowy;
- 1.17. objęte klauzulą czystych strat finansowych – limit odpowiedzialności w wysokości 100.000,00 PLN na jeden i wszystkie wypadki w okresie rozliczeniowym

§ 27

Franszyzy, udziały własne

1. Franszyza redukcyjna dla szkód w środowisku i szkód w postaci czystych strat finansowych wynosi 10%, nie więcej niż **10.000,00 PLN**.
2. W Nie stosuje się innych franszyz i udziałów własnych.

§ 28

Suma gwarancyjna

Suma gwarancyjna wynosi **2.000.000,00 PLN** na jedno i wszystkie wypadki w okresie rozliczeniowym, z zastrzeżeniem limitów lub podlimitów (sublimitów) określonych w poszczególnych zakresach ubezpieczenia.

§ 29

Postanowienia dodatkowe i szczególne

Jeżeli ogólne lub szczególne warunki ubezpieczenia mające zastosowanie do Umowy:

- 1.1. przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody powstałe z kontraktów (umów) zawartych przed zawarciem Umowy, to nie będą miały one zastosowania na potrzeby przedmiotowej Umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej; nie będą miały również zastosowania postanowienia dotyczące daty początkowej umowy ubezpieczenia;
- 1.2. przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dokumentach, zbiorach archiwalnych, numizmatycznych, kolekcjach dzieł sztuki, antykach, to nie będzie miało ono zastosowania na potrzeby przedmiotowej Umowy ubezpieczenia, o ile szkoda jest następstwem zdarzenia określonego w umowie - limit odpowiedzialności wynosi **500.000,00 PLN** na jedno i wszystkie wypadki w okresie rozliczeniowym;
- 1.3. przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie złego stanu technicznego urządzeń, za których konserwację odpowiada Ubezpieczony, ulegną doprecyzowaniu, w ten sposób, iż wyłączenie znajdzie zastosowanie, o ile Ubezpieczony wiedział

lub, przy zachowaniu należytej staranności, mógł się dowiedzieć o złym stanie technicznym urządzeń;

- 1.4. przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczającemu, lub Ubezpieczonemu to nie będzie miało ono zastosowania na potrzeby umowy ubezpieczenia,
- 1.5. przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody w pojazdach mechanicznych stanowiących własność pracowników Ubezpieczonego lub osób bliskich pracownikom, to nie będzie miało ono zastosowania na potrzeby przedmiotowej umowy ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności 100 000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym,
- 1.6. uzależniają udzielanie ochrony ubezpieczeniowej od momentu wykonania zobowiązania, bądź przekazania pracy lub usługi, nie będą miały zastosowania na potrzeby umowy ubezpieczenia,
- 1.7. przewidują wyłączenie odpowiedzialności za szkody wodociągowe/ zalaniowe, bądź spowodowane cofnięciem się cieczy w systemach kanalizacyjnych, bądź grzewczych, to nie będzie miało ono zastosowania na potrzeby umowy ubezpieczenia.

§ 30

Klauzule dodatkowe

Do umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności i posiadanego mienia (OC) zastosowanie mają:

- 1) klauzula czystych strat finansowych.

DZIAŁ V

KLAUZULE DODATKOWE

1. KLAUZULA REPREZENTANTÓW

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody wyrządzone z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa wyłącznie przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego. Za Ubezpieczającego /Ubezpieczonego w klauzuli reprezentantów rozumie się wyłącznie Prezydenta i Wiceprezydentów Miasta, Dyrektorów jednostek organizacyjnych.

W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek niniejsze postanowienia stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

2. KLAUZULA SZKÓD MECHANICZNYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo maszyny, urządzenia, aparaty oraz sprzęt elektroniczny (zwane dalej Maszynami) zainstalowane w miejscu ubezpieczenia, po testach próbnych zakończonych wynikiem pozytywnym (o ile przeprowadzenie testów było wymagane przez producenta lub dostawcę) i przekazane Ubezpieczonemu do eksploatacji od szkód mechanicznych spowodowanych działaniem człowieka, wadami produkcyjnymi, przyczynami eksploatacyjnymi.

Za szkody spowodowane działaniem człowieka uważa się szkody powstałe wskutek błędów uprawnionych do obsługi osób oraz uszkodzenia (zniszczenia) przez osoby trzecie.

Za szkody spowodowane wadami produkcyjnymi uważa się szkody powstałe w wyniku błędów w projektowaniu lub konstrukcji, wadliwego materiału oraz wad i usterek, w tym fabrycznych nie wykrytych podczas wykonania Maszyny lub zamontowania jej na stanowisku pracy.

Za szkody spowodowane przyczynami eksploatacyjnymi uważa się niezawinione przez obsługę szkody eksploatacyjne polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu elementów maszyny przez zjawiska fizyczne, np. siły odśrodkowe, wzrost ciśnienia, eksplozję lub implozję, przegrzanie oraz wadliwe działanie urządzeń: sterujących, zabezpieczających, sygnalizacyjno-pomiarowych, brak wody w kotłach parowych, przegrzanie, nadmierne ciśnienie itp.

Ochroną w ramach niniejszej klauzuli są objęte Maszyny w trakcie pracy i postoju, demontażu i ponownego montażu, jak również podczas napraw, remontów i konserwacji.

Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- a) w maszynach, urządzeniach i aparatach technicznych zamontowanych pod ziemią, związanych bezpośrednio z produkcją wydobywczą (kopalnictwem węgla kamiennego, brunatnego, soli, ropy naftowej, gazu ziemnego, rud żelaza i metali nieżelaznych),
- b) w częściach i materiałach, które ulegają szybkiemu zużyciu lub z uwagi na swoje specyficzne funkcje podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji, chyba że powstały one wskutek zdarzenia objętego ochroną na podstawie niniejszej klauzuli,
- c) będące następstwem naturalnego zużycia wskutek eksploatacji maszyny,
- d) w okresie gwarancyjnym, pokrywane przez producenta lub przez zewnętrzny warsztat naprawczy,
- e) spowodowane wadami bądź usterkami ujawnionymi przed zawarciem ubezpieczenia,
- f) o charakterze estetycznym, w tym zarysowania, zadrapania powierzchni, wgniecenia, obtłuczenia,
- g) wynikające z wszelkich pośrednich i utraconych korzyści,
- h) w postaci utraty zysku.

Limit odpowiedzialności wynosi **500 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

Franszyza redukcyjna: **5%** odszkodowania, min. **1 000,00 PLN**.

Zastosowane limity odpowiedzialności nie mają zastosowania do ryzyk, które w myśl zapisów warunków ubezpieczenia (wzorców umownych) nie są limitowane.

3. KLAUZULA SPOSOBU PRZECHOWYWANIA MIENIA

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody powstałe wskutek zalania mienia od podłoża, w tym także w pomieszczeniach znajdujących się poniżej poziomu gruntu, jeśli mienie to składowane było bezpośrednio na podłodze lub na podstawie niższej niż wymagana w treści ogólnych warunków ubezpieczenia.

Limit odpowiedzialności wynosi **300 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

4. KLAUZULA TRANSPORTU WEWNĄTRZZAKŁADOWEGO

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Na mocy niniejszej klauzuli zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje także szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w trakcie jego przenoszenia, przewożenia lub transportu wewnątrzzakładowego w obrębie danej lokalizacji.

Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody spowodowane wypadkiem środka transportu, za pomocą którego mienie było przewożone w obrębie danej lokalizacji.

Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym wynosi 500 000,00 PLN.

5. KLAUZULA MiniCARGO

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Na mocy niniejszej klauzuli zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony na wszelkie mienie przewożone/transportowane na ryzyko Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego (w tym przez przewoźników zewnętrznych) wszelkimi środkami transportu lądowego, od szkód powstałych podczas jego przewożenia/transportu.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje następujące ryzyka szkód:
 - 1) ryzyka objęte ochroną w zakresie umowy ubezpieczenia;
 - 2) wypadek pojazdu, za pomocą którego dokonywany był transport;
 - 3) kradzież mienia będącą następstwem wypadku pojazdu, za pomocą którego dokonywany był transport;
 - 4) kradzież pojazdu wraz z przewożonym przez ten pojazd mieniem;
 - 5) kradzież mienia z pojazdu, za pomocą którego dokonywany był transport, o ile pojazd ten znajdował się pod bezpośrednim dozorem fizycznym osoby lub osób biorących udział w transporcie. Za bezpośredni dozór fizyczny uważa się zachowanie przynajmniej kontaktu wzrokowego z tym pojazdem przez co najmniej jedną osobę dokonującą transportu;
 - 6) rabunek;
 - 7) uszkodzenie lub zniszczenie w trakcie załadunku i rozładunku.
3. Odszkodowanie za szkody będące następstwem zdarzeń, o których mowa w ust. 1 ograniczone jest do limitu w wysokości **100.000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym, bez względu na faktyczną wartość przewożonego mienia. Franszyza redukcyjna wynosi 3 000 PLN.
4. Niniejsza klauzula nie dotyczy transportu wartości pieniężnych i gotówki.
5. Ubezpieczeniem, w ramach niniejszej klauzuli nie są objęte szkody:
 - 1) powstałe wskutek niewłaściwego załadunku, umocowania lub rozmieszczenia mienia na/w środku transportu,
 - 2) powstałe wskutek niewłaściwego oznakowania, opakowania niezgodnego z obowiązującymi normami lub zwyczajami bądź jego braku,
 - 3) powstałe wskutek obciążenia środka transportu ponad dopuszczalną ładowność,
 - 4) spowodowane użyciem środka transportu nieprzystosowanego do przewozu określonego rodzaju mienia lub spowodowane złym stanem technicznym środka transportu, z zastrzeżeniem, że w przypadku dokonywania przewozu transportem obcym wyłączenie ma zastosowanie, jeżeli ubezpieczający/ ubezpieczony o takim złym stanie technicznym lub nieprzystosowaniu do przewozu wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - 5) spowodowane użyciem niesprawnych lub niewłaściwych maszyn lub urządzeń do wykonywania czynności załadunkowych i wyładunkowych,
 - 6) powstałe wskutek wady ukrytej przewożonego mienia, naturalnego ubytku wagi, ilości lub objętości, naturalnego zużycia mienia,
 - 7) powstałe wskutek nietrzeźwości, odurzenia narkotycznego lub farmakologicznego kierowcy lub osób dokonujących rozładunku i załadunku, z zastrzeżeniem, że w przypadku transportu obcego lub rozładunku i załadunku wykonywanego przez osoby trzecie, wyłączenie ma zastosowanie, jeżeli ubezpieczający/ubezpieczony o tym wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć
 - 8) powstałe podczas transportu poza terenem RP.

6. KLAUZULA SZKÓD WODOCIĄGOWYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o ryzyko szkód wodociągowych.
2. Szkody wodociągowe polegające na zalaniu przez wydostawanie się wody i innych cieczy, gazów lub pary z urządzeń wodnokanalizacyjnych lub technologicznych obejmują w szczególności szkody powstałe wskutek:
 - 1) niezamierzonego i niekontrolowanego wydobywania się wody, innych cieczy, gazów lub pary z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych urządzeń technologicznych, rozszczelnienie lub uszkodzenie zbiorników/ akwariów,
 - 2) cofnięcia się ścieków z sieci kanalizacyjnej,
 - 3) samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowych/zraszaczowych z innych przyczyn niż pożar,
 - 4) pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów,
 - 5) zalania przez osoby trzecie,
 - 6) zamarznięcia i/lub pęknięcia rur, instalacji, klimatyzacji, umywalek, toalet, kranów, a także elementów tych lub podobnych przedmiotów.
3. Ryzyko szkód wodociągowych obejmuje dodatkowo szkody w samych przewodach i urządzeniach wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych urządzeniach technologicznych (w tym również znajdujących się na zewnątrz budynków), w tym spowodowanych przez zamarznięcia lub pęknięcia.

Dodatkowy limit odpowiedzialności dla szkód, o których mowa w niniejszym punkcie wynosi **200.000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także pokrycie uzasadnionych i udokumentowanych kosztów poszukiwania miejsca wycieku i usunięcia awarii oraz przywrócenia mienia do stanu poprzedniego. Niniejsze dotyczy zdarzeń, które spowodowały szkody objęte zakresem ubezpieczenia jak i awarii, które mogą prowadzić do szkody objętej zakresem ochrony ubezpieczeniowej.

Dodatkowy limit odpowiedzialności dla szkód, o których mowa w niniejszym punkcie wynosi **200.000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

7. KLAUZULA STANÓW WYJĄTKOWYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje szkody w mieniu, gdy zdarzenia te są następstwem aktów terroryzmu, strajków, zamieszek lub sabotażu, lokautu lub zwolnień grupowych, w rozumieniu mających zastosowanie do umowy ubezpieczenia warunków ubezpieczenia (wzorców umownych).

Z ochrony ubezpieczeniowej pozostają wyłączone szkody będące bezpośrednim oraz pośrednim następstwem: działań wojennych, wojny domowej, wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego, powstania zbrojnego, rewolucji, konfiskaty lub innego rodzaju przejęcia przedmiotu ubezpieczenia przez rząd lub inne władze kraju, wszelkich działań przedsięwziętych w związku z kontrolowaniem, zapobieganiem lub zwalczaniem skutków zdarzeń wymienionych powyżej.

Z zakresu ochrony wyłączone są również szkody:

- 1) powstałe w wyniku uwolnienia lub wystawienia na działanie substancji toksycznych, chemicznych lub biologicznych,
- 2) wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wybuchu jądrowego, reakcji nuklearnej, promieniowania jądrowego, skażenia radioaktywnego,
- 3) spowodowane atakiem elektronicznym, w tym przez włamania komputerowe oraz w wyniku działania wirusów komputerowych,
- 4) w budynkach jeżeli są one nieużytkowane/ nieeksploatowane.

Łączny limit odpowiedzialności na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym wynosi **5 000 000,00 PLN**.

Udział własny – **10% odszkodowania min. 5 000,00 PLN**.

Warunek fakultatywny:

Zwiększenie limitu odpowiedzialności w Klauzuli stanów wyjątkowych do kwoty 10 000 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

8. KLAUZULA KOSZTÓW WYNIKAJĄCYCH Z WYSTĄPIENIA STANÓW WYJĄTKOWYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje koszty poniesione przez Ubezpieczonego bezpośrednio na skutek aktów terroryzmu, strajków, zamieszek lub sabotażu, lokautu lub zwolnień grupowych w rozumieniu mających zastosowanie do umowy ubezpieczenia warunków ubezpieczenia (wzorców umownych).

Z ochrony ubezpieczeniowej pozostają wyłączone szkody będące bezpośrednim oraz pośrednim następstwem: działań wojennych, wojny domowej, wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego, powstania zbrojnego, rewolucji, konfiskaty lub innego rodzaju przejęcia przedmiotu ubezpieczenia przez rząd lub inne władze kraju, wszelkich działań przedsięwziętych w związku z kontrolowaniem, zapobieganiem lub zwalczaniem skutków zdarzeń wymienionych powyżej.

Z zakresu ochrony wyłączone są również szkody:

- 1) powstałe w wyniku uwolnienia lub wystawienia na działanie substancji toksycznych, chemicznych lub biologicznych,
- 2) wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wybuchu jądrowego, reakcji nuklearnej, promieniowania jądrowego, skażenia radioaktywnego,
- 3) spowodowane atakiem elektronicznym, w tym przez włamania komputerowe oraz w wyniku działania wirusów komputerowych,
- 4) w budynkach jeżeli są one nieużytkowane/ nieeksploatowane.

Łączny limit odpowiedzialności na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym wynosi **50 000,00 PLN**.

Franszyza redukcyjna wynosi **5 000,00 PLN** na zdarzenie.

9. KLAUZULA CZASU OCHRONY

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Niezależnie od ustalonego w umowie ubezpieczenia terminu zapłaty składki (raty składki), odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się z chwilą określoną w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.

10. KLAUZULA MIEJSCA UBEZPIECZENIA

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie umowy ubezpieczenia rozszerzona zostaje na wszystkie dowolne miejsca na terenie RP, gdzie znajduje się ubezpieczone mienie.

Limit odpowiedzialności dla mienia znajdującego się poza lokalizacjami Ubezpieczonego wynosi **3 000 000 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

11. KLAUZULA WEWNĘTRZNYCH PRZEPISÓW EKSPLOATACYJNYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel oświadcza, że akceptuje przepisy wewnętrzne Ubezpieczonego w zakresie budowy i eksploatacji urządzeń technicznych i uznaje je za wystarczające, w odniesieniu do warunków umowy ubezpieczenia zobowiązujących Ubezpieczonego do przestrzegania takich przepisów o ile przepisy te są zgodne z powszechnie obowiązującym prawem.

W razie wykazania, iż Ubezpieczony stosuje się do takich przepisów wewnętrznych, Ubezpieczyciel nie będzie z tego tytułu podnosił zarzutów (wynikających z warunków ubezpieczenia lub innych przepisów, w tym instrukcji obsługi danego urządzenia) zmierzających do obniżenia należnego odszkodowania bądź uchylenia się od odpowiedzialności.

W przypadku wejścia w życie nowych powszechnie obowiązujących regulacji prawnych zmieniających dotychczasowe lub nakładających na Ubezpieczonego nowe obowiązki w zakresie budowy

i eksploatacji urządzeń technicznych, wprowadza się 6-miesięczny okres dostosowawczy od dnia wejścia w życie tych przepisów, podczas którego ubezpieczyciel nie będzie podnosił zarzutów i wyciągał negatywnych konsekwencji wynikających z ewentualnego niezastosowania się do zmienionych/nowych przepisów. Niniejszy zapis ma zastosowanie jedynie w sytuacji, gdy nowe powszechnie obowiązujące regulacje prawne wprowadzają okres dostosowawczy krótszy niż 6-miesięczny.

Równocześnie jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia przewidują obowiązek stosowania się do zaleceń, instrukcji i wymogów producenta, organów władzy i innych podobnych podmiotów ulegną doprecyzowaniu w ten sposób, iż obowiązek ten dotyczy wyłącznie stosowania się do wymagań wyżej wymienionych podmiotów.

12. KLAUZULA ZABEZPIECZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel uznaje zabezpieczenia przeciwpożarowe istniejące u Ubezpieczonego za wystarczające do udzielenia ochrony ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania pod warunkiem, że zabezpieczenia te są na poziomie wymaganym przez polskie prawo.

13. KLAUZULA ZABEZPIECZEŃ PRZECIWKRADZIEŻOWYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel uznaje istniejące zabezpieczenia przeciwkradzieżowe i system zabezpieczeń u Ubezpieczonego za wystarczające do udzielenia ochrony ubezpieczeniowej.

14. KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA POZA BUDYNKAMI

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także szkody w mieniu ruchomym (wraz z ich konstrukcjami) znajdującym na zewnątrz budynków, o ile mienie to, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi producenta/dostawcy/gwaranta, przystosowane jest do przechowywania/użytkowania na zewnątrz budynków.
2. Zakres ubezpieczenia w odniesieniu do przedmiotów określonych w pkt. 1 rozszerza się o ryzyko kradzieży, z zastrzeżeniem, że widoczne są ślady zaboru, demontażu, wyłamania, odkręcenia mienia. Limit odpowiedzialności wynosi **100 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

15. KLAUZULA ODTWORZENIA DOKUMENTACJI

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel zobowiązuje się pokryć wszelkie dodatkowe, uzasadnione i udokumentowane koszty związane z odtworzeniem, oczyszczeniem, osuszeniem, odgrzybieniem itp. dokumentacji np. finansowej bądź archiwalnej np. akt grobów (w tym także koszty odtworzenia nośników na których dokumentacja była zawarta), która została zniszczona, uszkodzona bądź utracona na skutek zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia.

Limit odpowiedzialności wynosi **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

16. KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA POZA EWIDENCJĄ

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel odpowiada za szkody powstałe w mieniu znajdującym się poza ewidencją księgową Ubezpieczonego. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela istnieje niezależnie od wartości jednostkowej poszczególnych składników mienia.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody w mieniu ujętym w ramach zadeklarowanych sum ubezpieczenia lub limitów odpowiedzialności.

Dla mienia znajdującego się poza ewidencją księgową (mienia jeszcze nie ujętego w księgach rachunkowych) i nieuwzględnionego w sumach ubezpieczenia lub limitach odpowiedzialności ustanawia się limit odpowiedzialności w wysokości **100 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

17. KLAUZULA UBEZPIECZENIA EKSPONATÓW

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel przyjmuje do ubezpieczenia eksponaty muzealne, dzieła sztuki, mienie zabytkowe i o charakterze zabytkowym, bądź artystycznym, itp.

W przypadku szkody w tego rodzaju mieniu w kwocie przyznanego odszkodowania Ubezpieczyciel uwzględni:

- 1) koszty naprawy, restauracji, reprodukcji, odbudowy lub odkupienia,
- 2) zmniejszenie wartości utrzymujące się po naprawie lub restauracji,
- 3) artystyczną, muzealną, kolekcjonerską lub zabytkową wartość dzieła z dnia powstania szkody, także gdy wartość ta wzrosła od momentu ustalenia sumy ubezpieczenia – limit odpowiedzialności w wysokości **200 000 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

18. KLAUZULA DEFINICJI PRACOWNIKA

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Za pracownika uznaje się osobę fizyczną zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania. Za pracownika uznaje się również osobę fizyczną zatrudnioną na podstawie innej umowy lub na innej podstawie, tj. umowy zlecenia, umowy o dzieło, na podstawie kontraktu menedżerskiego, praktykanta, stażystę, wolontariusza, osobę wykonującą prace interwencyjne i prace na cele społeczne lub społecznie użyteczne, osobę skazaną i odbywającą karę pozbawienia wolności na podstawie odpowiednich przepisów lub inną osobę wykonującą prace zlecone w ramach działalności gospodarczej (samozatrudnieni) – w takim zakresie w jakim czynności wykonywane przez tą osobę pozostają w związku z działalnością Ubezpieczonego.

19. KLAUZULA POKRYCIA ZABEZPIECZEŃ PRZECIWKRADZIEŻOWYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację

Zakresem ubezpieczenia objęte będą szkody polegające na:

- zniszczeniu elementów ogrodzenia w miejscu ubezpieczenia;
- zniszczeniu elementów muru w miejscu ubezpieczenia;
- zniszczeniu elementów wyposażenia lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie;
- uszkodzeniu urządzeń zabezpieczających oraz elementów zabezpieczających, w tym m.in.: ścian, stropów, dachów, zamków, drzwi i okien, framug, futryn oraz systemów alarmu i monitoringu;
- poniesieniu kosztów przeprogramowania zamków i systemów zabezpieczeń,

jeżeli szkody te powstały w związku ze zdarzeniami objętymi umową ubezpieczenia lub usiłowaniem dokonania tych zdarzeń.

Szkody te będą pokrywane w granicach limitu odpowiedzialności w wysokości **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

20. KLAUZULA DEKLARACJI SUM UBEZPIECZENIA ORAZ AUTOMATYCZNEGO POKRYCIA

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Ubezpieczyciel obejmie automatyczną ochroną ubezpieczeniową nowo nabyte lub przekazane mienie, mienie przekazane po zakończonym procesie remontu, rewitalizacji lub wzrost wartości mienia wskutek modernizacji, inwestycji, przeszacowań potwierdzonych stosownymi dokumentami oraz innych stanów faktycznych i prawnych prowadzących do zmiany wartości

ubezpieczonego mienia, a także przekazane na skutek realizacji umów dzierżawy, leasingu lub innego podobnego stosunku prawnego.

2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się z dniem ukończenia modernizacji, rewitalizacji, remontu lub inwestycji, z dniem przyjęcia składnika mienia do ewidencji, bądź też z dniem przejścia na Ubezpieczonego ryzyka przypadkowej utraty (zniszczenia, uszkodzenia) w zależności, która z powyższych sytuacji zajdzie wcześniej.
3. Dokument/dokumenty ubezpieczenia na pierwszy okres rozliczeniowy zostaną wystawione w oparciu o sumy ubezpieczenia zadeklarowane przez Ubezpieczającego w Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ), jednakże z ochroną ubezpieczeniową udzielaną według stanu mienia na dzień **1 stycznia 2024 r.** Sumy ubezpieczenia na pierwszy okres rozliczeniowy zostaną zaktualizowane w terminie **do 30 kwietnia 2024 r.** według stanu na dzień **1 stycznia 2024 r.** Na podstawie dokonanej przez Ubezpieczającego aktualizacji sum ubezpieczenia, Ubezpieczyciel dokona rozliczenia składki której wartość stanowi iloczyn stawki rocznej i różnicy wartości zgłoszonej w ramach aktualizacji sumy ubezpieczenia w pierwszym okresie rozliczeniowym i sumy ubezpieczenia zadeklarowanej w SWZ.
4. Dokument/dokumenty ubezpieczenia na kolejny okres rozliczeniowy będą wystawiane w oparciu o zaktualizowane w poprzednim okresie rozliczeniowym sumy ubezpieczenia, przy czym Ubezpieczyciel udziela ochrony ubezpieczeniowej dla wartości środków trwałych według stanu na dzień **1 stycznia** danego okresu rozliczeniowego (pierwszy dzień okresu rozliczeniowego). Sumy ubezpieczenia na kolejny okres rozliczeniowy będą aktualizowane w terminie **do 30 kwietnia** danego okresu rozliczeniowego według stanu na dzień **1 stycznia** danego okresu rozliczeniowego. Na podstawie dokonanej przez Ubezpieczającego aktualizacji sum ubezpieczenia, Ubezpieczyciel dokona rozliczenia składki, której wartość stanowi iloczyn stawki rocznej i różnicy wartości zgłoszonej w ramach aktualizacji sumy ubezpieczenia w bieżącym okresie rozliczeniowym i zaktualizowanej sumy ubezpieczenia w poprzednim okresie rozliczeniowym.
5. W oparciu o zaktualizowane sumy ubezpieczenia w kolejnym okresie rozliczeniowym, Ubezpieczyciel dokona rozliczenia składki wynikającej z automatycznego obejmowania ochroną ubezpieczeniową mienia (automatycznego pokrycia) w poprzednim okresie rozliczeniowym. Rozliczenie składki z tytułu automatycznego pokrycia nastąpi w terminie **do 30 kwietnia** danego okresu rozliczeniowego jako aktualizacja wysokości składki z poprzedniego okresu rozliczeniowego. Rozliczenie składki z tytułu automatycznego pokrycia zostanie ustalone jako iloczyn $\frac{1}{2}$ stawki rocznej i różnicy wartości zgłoszonej w ramach bieżącej aktualizacji sumy ubezpieczenia i zaktualizowanej sumy ubezpieczenia w poprzednim okresie rozliczeniowym.
6. W celu rozliczenia składki wynikającej z automatycznego obejmowania ochroną ubezpieczeniową mienia (automatycznego pokrycia) w ostatnim okresie rozliczeniowym, w terminie **do 30 kwietnia** roku w którym zakończona została umowa, Ubezpieczający zaktualizuje sumy ubezpieczenia według stanu na ostatni dzień trwania ochrony ubezpieczeniowej. Rozliczenie składki z tytułu automatycznego pokrycia zostanie ustalone jako iloczyn $\frac{1}{2}$ stawki rocznej i różnicy wartości zgłoszonej w ramach aktualizacji sumy ubezpieczenia po zakończeniu ostatniego okresu rozliczeniowego i zaktualizowanej sumy w poprzednim okresie rozliczeniowym.
7. *Roczny limit automatycznego pokrycia: **10% łącznej sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 10 000 000 PLN** w jednej lokalizacji. Po dokonaniu aktualizacji limit ulega przywróceniu do pierwotnej wysokości. Limit nie dotyczy aktualizacji sum ubezpieczenia na bieżący okres rozliczeniowy, dla której obowiązują odrębne postanowienia*
8. Nowo nabyte lub przekazane mienie bądź wzrost wartości mienia wskutek modernizacji, inwestycji, przeszacowań zgłaszane przez Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego indywidualnie w trakcie okresu rozliczeniowego nie powoduje zmniejszenia limitu automatycznego pokrycia o którym mowa powyżej, a składka z tytułu doubezpieczeń rozliczona zostanie w terminach przewidzianych w niniejszej klauzuli w systemie pro rata za dzień. W przypadku gdyby na podstawie takiego indywidualnego zgłoszenia został przekroczony limit dla jednej lokalizacji, o którym mowa w ust. 7, doubezpieczenie wymaga zgody Ubezpieczyciela.
9. W przypadku, gdy wartość środków trwałych w okresie ubezpieczenia ulegnie zmniejszeniu, np. wskutek zbycia, likwidacji bądź obniżenia wartości środka, Ubezpieczyciel dokona rozliczenia składki stosując odpowiednio zasady określone dla rozliczenia wzrostu wartości środków trwałych, określone powyżej.

10. W przypadku wyczerpania limitu automatycznego pokrycia nadwyżka wartości zostanie objęta ochroną na warunkach określonych w umowie ubezpieczenia, na wniosek Ubezpieczającego, za zgodą Ubezpieczyciela.

Klauzula rozliczenia składek nie ma zastosowania za wyjątkiem ust. 8.

Warunek fakultatywny:

Zmiana limitu określonego w ust. 7 Klauzuli deklaracji sum ubezpieczenia oraz automatycznego pokrycia zgodnie z poniższym:

„7. Roczny limit automatycznego pokrycia: 10% łącznej sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 15 000 000 PLN w jednej lokalizacji. Po dokonaniu aktualizacji limit ulega przywróceniu do pierwotnej wysokości. Limit nie dotyczy aktualizacji sum ubezpieczenia na bieżący okres rozliczeniowy, dla której obowiązują odrębne postanowienia”.

21. KLAUZULA INFLACYJNA („DAY ONE” UPLIFT)

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. W przypadku szkody w mieniu, dla którego sumę ubezpieczenia zadeklarowano wg wartości odtworzeniowej skalkulowanej metodą wskaźnikową EIB (tj. wyceną kosztów odtworzenia 1m2 poszczególnych obiektów przygotowaną w Indykatorze Wartości Odtworzeniowej EIB IWO), jego suma ubezpieczenia zostaje zaktualizowana na dzień ustalenia odszkodowania taką samą metodą, z zastrzeżeniem, że jeśli w ten sposób dochodzi do wzrostu sumy ubezpieczenia tego mienia, to nie przekroczy on Maksymalnego Wskaźnika Wzrostu (MWW), o którym mowa w ust. 2. Odszkodowanie za szkodę w takim mieniu ustala się przy uwzględnieniu zaktualizowanej w ten sposób sumy ubezpieczenia.
2. Maksymalny Wskaźnik Wzrostu (MWW) – 10% nie więcej niż 10 000 000,00 PLN w okresie rozliczeniowym na jedno i wszystkie zdarzenia.

22. KLAUZULA DODATKOWEJ SUMY UBEZPIECZENIA

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje tzw. dodatkową sumę ubezpieczenia, którą rozdziela się wg potrzeb na sumy ubezpieczenia tych pozycji ubezpieczonego i dotkniętego szkodą mienia, dla których określone sumy ubezpieczenia nie są wystarczające w stosunku do kosztów naprawienia szkody lub innych kosztów objętych ochroną ubezpieczeniową.

Dodatkowa suma ubezpieczenia nie ma zastosowania do przedmiotów ubezpieczenia obejmowanych ochroną w systemie na pierwsze ryzyko oraz limitów odpowiedzialności.

Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym wynosi **1 000 000,00 PLN.**

Warunek fakultatywny:

Zwiększenie limitu odpowiedzialności w Klauzuli dodatkowej sumy ubezpieczenia do kwoty 2 000 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

23. KLAUZULA PROLONGATY

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Brak opłaty składki ubezpieczeniowej bądź którejkolwiek jej raty pomimo upływu terminu jej płatności nie może być podstawą do wypowiedzenia/odstąpienia Ubezpieczyciela od umowy ani skutkować brakiem/wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej lub ustaniem odpowiedzialności.
2. W takim wypadku Ubezpieczyciel zobowiązany jest wyznaczyć kolejny, nie krótszy niż 7-dniowy, termin do uiszczenia składki bądź jej raty, powiadamiając o tym Ubezpieczającego na piśmie, z podaniem sankcji w przypadku braku zapłaty składki w wyznaczonym terminie przewidzianej w przepisach prawa.
3. Wypowiedzenie/odstąpienie od umowy bądź wygaśnięcie ochrony/ustanie odpowiedzialności jest możliwe dopiero począwszy od dnia następującego po upływie dodatkowego terminu płatności

składki bądź jej raty, o ile do dnia poprzedniego włącznie nie nastąpiło obciążenie rachunku bankowego Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem, że brak opłacenia kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie, o którym mowa w ust. 2 może skutkować wyłącznie ustaniem odpowiedzialności ubezpieczyciela.

24. KLAUZULA RATALNA

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

W przypadku rozłożenia płatności składki na raty, z chwilą uznania przez Ubezpieczyciela roszczenia z tytułu szkody objętej ubezpieczeniem, Ubezpieczający nie może zostać zobowiązany do natychmiastowego uregulowania pozostałej do zapłacenia części składki. Jednocześnie z wypłacanego odszkodowania nie zostanie potrącona kwota odpowiadająca wysokości nieopłaconych jeszcze rat składki (raty niewymagalne), które płatne będą zgodnie z harmonogramem określonym w umowie ubezpieczenia.

25. KLAUZULA TERMINU WYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

We wzajemnych rozliczeniach wynikających z niniejszej umowy, termin płatności uważa się za zachowany, jeżeli obciążenie rachunku bankowego Ubezpieczającego na rzecz Ubezpieczyciela nastąpiło najpóźniej w ostatnim dniu terminu, pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca dla wykonania operacji ilość środków pieniężnych.

26. KLAUZULA ROZLICZENIA SKŁADEK

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Wszelkie płatności powstałe na tle niniejszej umowy ubezpieczenia (wynikające w szczególności z konieczności dopłaty składek, zwrotu składek oraz innych rozliczeń) dokonywane będą w systemie pro rata za każdy dzień ochrony ubezpieczeniowej.

Niniejsza klauzula nie dotyczy klauzuli deklaracji sum ubezpieczenia oraz automatycznego pokrycia za wyjątkiem ust. 8 klauzuli.

27. KLAUZULA WARUNKÓW I TARYF

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

W przypadku doubezpieczenia, uzupełniania lub podwyższania sumy ubezpieczenia zastosowanie mieć będą warunki umowy oraz stopy składek (stawki) nie mniej korzystne dla Ubezpieczającego niż obowiązujące w umowie ubezpieczenia. Postanowienia niniejszej klauzuli nie mają zastosowania do przypadku uregulowanego w art. 816 kodeksu cywilnego.

Niniejsza klauzula nie ma zastosowania do mienia ubezpieczonego w systemie na pierwsze ryzyko i limitów odpowiedzialności.

28. KLAUZULA PRZEKSZTAŁCEŃ

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Nie uważa się za zmianę stosunków własnościowych, skutkujących brakiem ochrony ubezpieczeniowej w odniesieniu do stanów faktycznych, w których dochodzi do przekazania mienia w ramach Gminy Miejskiej Kraków i jej jednostek organizacyjnych. Powyższe dotyczy również wyodrębnienia nowych jednostek organizacyjnych. Ubezpieczyciel zostanie poinformowany o powstaniu nowych jednostek.

2. W przypadku, gdy ryzyko utraty lub uszkodzenia ubezpieczonego mienia przejdzie na nowopowstały podmiot powołany przez Gminę Miejską Kraków posiadający osobowość prawną, wstępuje on w prawa i obowiązki wynikające z przedmiotowej umowy.

3. Równocześnie ustala się, iż powyższe okoliczności nie stanowią zmiany ryzyka wystąpienia wypadku w rozumieniu art. 816 kodeksu cywilnego.

29. KLAUZULA REZYGNACJI ZE SKŁADEK MINIMALNYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

W umowie ubezpieczenia nie będą miały zastosowania jakiegokolwiek postanowienia dotyczące stosowania składek minimalnych lub zaliczkowych, przewidziane w OWU lub taryfikatorach stosowanych przez Ubezpieczyciela.

W umowie ubezpieczenia nie będą miały zastosowania jakiegokolwiek postanowienia dotyczące stosowania składek minimalnych lub zaliczkowych, przewidziane w OWU lub taryfikatorach stosowanych przez Ubezpieczyciela.

30. KLAUZULA CZASU TECHNOLOGICZNEGO NAPRAWY

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel nie będzie kwestionował czasu technologicznego naprawy zniszczonego/uszkodzonego mienia podanego przez jego producenta.

31. KLAUZULA ZASAD USTALENIA ODSZKODOWANIA – ELEMENTY

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

W uzasadnionych okolicznościach szkody lub specyfiką przedmiotu dotkniętego szkodą przypadku odszkodowanie obejmować będzie również uzasadnione i udokumentowane koszty wymiany nieuszkodzonych elementów maszyny lub urządzenia, o ile ich zastąpienie ze względów konstrukcyjnych, dobrej praktyki inżynierskiej, zaleceń producenta, gwaranta jest niezbędne w celu przywrócenia maszyny lub urządzenia do stanu funkcjonalności bezpośrednio sprzed dnia szkody.

Dodatkowy limit odpowiedzialności ponad sumę ubezpieczenia wynosi **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

32. KLAUZULA ZASAD USTALENIA ODSZKODOWANIA – TECHNOLOGIE

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

W uzasadnionych okolicznościach szkody lub specyfiką przedmiotu dotkniętego szkodą przypadku odszkodowanie obejmować będzie również uzasadnione i udokumentowane koszty wynikające z konieczności dostosowania naprawianego/odbudowywanego mienia (w tym w szczególności w zakresie technologii i materiałów) do przepisów wynikających z norm bezwzględnie obowiązujących w momencie dokonywania naprawy/odbudowy.

Dodatkowy limit odpowiedzialności ponad sumę ubezpieczenia wynosi **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

33. KLAUZULA ZASAD USTALENIA ODSZKODOWANIA – ELEMENTY INNE

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

W uzasadnionych okolicznościach szkody lub specyfiką przedmiotu dotkniętego szkodą przypadku odszkodowanie obejmować będzie również uzasadnione i udokumentowane koszty wynikające z konieczności demontażu i ponownego montażu, przebudowy lub dostosowania elementów nieuszkodzonych ubezpieczonego mienia, jeżeli jest to niezbędne do dokonania naprawy lub wymiany elementów uszkodzonych.

Dodatkowy limit odpowiedzialności ponad sumę ubezpieczenia wynosi **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

34. KLAUZULA KOPII DOKUMENTÓW

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel będzie uznawał za wystarczające przedstawienie wszelkich wymaganych od ubezpieczającego/ubezpieczonego dokumentów w postaci kserokopii lub kopii elektronicznej, a w wypadku gdy warunki ubezpieczenia (wzorce umowne) przewidują potrzebę przedstawienia oryginału, wystarczająca będzie kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez osobę do tego uprawnioną.

35. KLAUZULA POKRYCIA WZROSTU KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI PO SZKODZIE

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej Klauzuli obejmuje uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w celu kontynuowania działalności, zaistniałe w związku z przerwą lub zakłóceniem prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności powstałej na skutek szkody w mieniu objętej zakresem ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana niezależnie od wysokości franszyzy ustalonej w umowie. Przedmiotowe koszty będą pokrywane w okresie od powstania szkody w mieniu do czasu przywrócenia technicznej i organizacyjnej gotowości do prowadzenia działalności w poprzednim zakresie lub miejscu, nie dłuższym jednak niż 6 miesięcy (okres odszkodowawczy).
2. Kosztami objętymi ochroną ubezpieczeniową są m.in.:
 - a) koszty przeniesienia mienia do innej lokalizacji,
 - b) koszty użytkowania zastępczych pomieszczeń,
 - c) koszty użytkowania zastępczych maszyn i urządzeń,
 - d) koszty dodatkowego zatrudnienia/nadgodzin,
 - e) koszty wynikające z konieczności użycia urządzeń zastępczych lub dokonania zakupów w celu wykonania istniejących w chwili powstania szkody zobowiązań Ubezpieczonego,
 - f) koszty wynikające ze zwiększonego zużycia mediów,
 - e) koszty poinformowania dostawców i klientów o zmianie lokalizacji.
3. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za dodatkowe koszty działalności do kwoty limitu odpowiedzialności w wysokości **300 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.
4. Franszyza redukcyjna potrącana z każdego odszkodowania:
 - a) 5 dni dla proporcjonalnych kosztów dodatkowych (koszty ponoszone stale w równej lub zbliżonej wysokości przez cały czas trwania okresu odszkodowawczego) – wysokość franszyzy redukcyjnej będzie ustalana na podstawie iloczynu średniej dziennej wysokości kosztów proporcjonalnych w okresie odszkodowawczym oraz określonej w umowie ubezpieczenia liczbie dni (za dzień uważa się dzień roboczy dla danego Ubezpieczającego),
 - b) 10 000,00 PLN dla nieproporcjonalnych kosztów dodatkowych (koszty ponoszone jednorazowo).
5. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za dodatkowe koszty bezpośrednio lub pośrednio spowodowane lub zwiększone:
 - a) decyzją właściwych władz lub organów, która opóźnia lub uniemożliwia odbudowę lub odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez Ubezpieczonych,
 - b) brakiem wystarczających środków u Ubezpieczonego niezbędnych do odbudowy odtworzenia lub naprawy zniszczonego mienia w jak najszybszym trybie, także w przypadku gdy wynika to z ograniczenia odszkodowania na podstawie umowy ubezpieczenia mienia (w tym w wyniku niedoubezpieczenia),
 - c) innowacjami i ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie odbudowy, odtworzenia lub naprawy zniszczonego mienia, chyba, że było to konieczne z uwagi na obowiązujące przepisy prawa,
 - d) nieuzasadnioną zwłoką w podjęciu przez Ubezpieczonego wszelkich możliwych czynności w celu przywrócenia przerwanej lub zakłóconej działalności gospodarczej,
 - e) niemożnością ściągnięcia należności w tym wskutek zniszczenia, uszkodzenia, utraty dokumentacji, danych, nośników danych,
 - f) utratą danych lub nośników danych,

- g) karami, grzywnami i odszkodowaniami, do których zapłaty Ubezpieczony będzie zobowiązany w przypadku nie wywiązania się z zobowiązań na skutek zaistniałej szkody w mieniu.

36. KLAUZULA USTALENIA OKOLICZNOŚCI SZKODY

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Ubezpieczyciel jest zobowiązany – po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym - prowadzić postępowanie likwidacyjne zmierzające do ustalenia i wyjaśnienia okoliczności związanych ze szkodą oraz wysokością szkody, w szczególności wypłacić należne odszkodowanie bez względu na toczące się w związku ze szkodą inne postępowanie, w tym sądowe lub przygotowawcze, chyba że toczące się postępowanie ma wpływ na ustalenie odpowiedzialności Ubezpieczyciela wobec Ubezpieczonego, wynikającej z zapisów umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel nie może uzależniać rozpatrzenia sprawy od przedstawienia przez Ubezpieczonego stanowiska w kwestii odpowiedzialności za szkodę, a także od przedstawienia dokumentów, którymi Ubezpieczony nie dysponuje w ramach prowadzonej działalności i których nie jest w stanie uzyskać od dysponujących nimi podmiotów zewnętrznych, jak również dokumentów, które ubezpieczyciel może uzyskać samodzielnie z innych źródeł.

37. KLAUZULA BRAKU POTRĄCEŃ

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Odszkodowania będą wypłacane bez jakichkolwiek potrąceń wynikających z faktycznego zużycia, amortyzacji, umorzenia czy też wieku przedmiotu ubezpieczenia itp., tj. do wysokości określonej w umowie sumy ubezpieczenia mienia dotkniętego szkodą.

38. KLAUZULA ZNIESIENIA ZASADY PROPORCJI

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. W odniesieniu do mienia, dla którego sumę ubezpieczenia zadeklarowano wg wartości odtworzeniowej skalkulowanej metodą wskaźnikową EIB (tj. wyceną kosztów odtworzenia 1m2 poszczególnych obiektów przygotowaną w Indykatorze Wartości Odtworzeniowych EIB – EIB IWO), przy wypłacie odszkodowania nie będzie miała zastosowania zasada proporcji, polegająca na jego pomniejszeniu w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia danego przedmiotu pozostaje do jego wartości odtworzeniowej.
2. Niniejsza klauzula obowiązuje w 12 miesięcznym okresie ubezpieczenia (rozliczeniowym).
3. W kolejnych 12 miesięcznych okresach ubezpieczenia (rozliczeniowych), klauzula obowiązuje pod warunkiem, że Ubezpieczający deklarując, dla każdego z nich, sumy ubezpieczenia mienia, o którym mowa w ust. 1, zaktualizuje je przy użyciu metody wskaźnikowej EIB.

39. KLAUZULA ZASADY PROPORCJI (KLAUZULA LEEWAY)

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. W przypadku ubezpieczenia mienia wg wartości odtworzeniowej odszkodowanie zostanie pomniejszone w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia danego przedmiotu pozostaje do jego wartości odtworzeniowej w dniu szkody, jeżeli w dniu szkody wartość odtworzeniowa przekroczy 130% zgłoszonej sumy ubezpieczenia.
2. Zasady proporcji nie stosuje się:
 - dla mienia ubezpieczonego wg wartości księgowej brutto, o ile wartość przedmiotu ubezpieczenia odpowiada zapisom w ewidencji księgowej Ubezpieczonego;
 - dla mienia ubezpieczonego w systemie sum zmiennych;
 - jeżeli wysokość szkody nie przekracza 30% wartości przedmiotu ubezpieczenia.

40. KLAUZULA ODSTĄPIENIA OD ODTWORZENIA MIENIA

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczony ma prawo podjąć decyzję o rezygnacji z naprawy, zakupu bądź odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego mienia, odbudowie zniszczonego budynku lub budowli w innej lokalizacji, bądź też o wykorzystaniu naprawionego, zakupionego lub odbudowanego mienia w innych celach niż dotychczas, a Ubezpieczyciel w takim wypadku nie ograniczy odszkodowania bądź nie uchyli się od odpowiedzialności. W takim wypadku odszkodowanie wypłacane będzie tak jakby nastąpiła naprawa, zakup bądź odbudowa mienia, zgodnie z warunkami umowy ubezpieczenia, na podstawie przewidywanych kosztów takich działań (tzw. wypłata w miejsce zastąpienia), z zastrzeżeniem że w przypadku rezygnacji z naprawy, zakupu bądź odbudowy, środki finansowe z odszkodowania przeznaczone zostaną na inwestycje w środki trwałe Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego.

41. KLAUZULA KOSZTÓW DODATKOWYCH

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację

1. Ubezpieczyciel pokrywa uzasadnione i udokumentowane poniesione koszty, o których mowa poniżej:

- 1) koszty zabezpieczenia ubezpieczonego mienia przed szkodą w przypadku zagrożenia wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia – w **granicach sumy ubezpieczenia**,
- 2) koszty związane z ratunkiem ubezpieczonego i dotkniętego szkodą mienia, mające na celu niedopuszczenie do zwiększenia strat – w **granicach sumy ubezpieczenia**,
- 3) koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku, w tym wyburzania i odgruzowywania, utylizacji, złomowania, usunięcia rumowiska, oszalowania lub umocnienia oraz wywieżenia pozostałości – dodatkowy limit odpowiedzialności w wysokości **1 000 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia niezależnie od sumy ubezpieczenia,
- 4) zwiększone koszty odtworzenia maszyn, urządzeń lub ich elementów wykonanych na specjalne zamówienie, powstałe w wyniku trudności z ich ponownym zakupem, odbudową, naprawą, montażem – dodatkowy limit odpowiedzialności w wysokości **300 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia niezależnie od sumy ubezpieczenia,
- 5) koszty pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych i dniach wolnych od pracy oraz frachtu ekspresowego (za wyjątkiem lotniczego), pod warunkiem, że takie koszty są poniesione w związku ze szkodą za którą Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność na mocy postanowień umowy – dodatkowy limit odpowiedzialności w wysokości **500 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia niezależnie od sumy ubezpieczenia,
- 6) koszty związane ze zmianami budowlanymi, jak również demontażem i ponownym montażem nie uszkodzonego mienia, wykonanymi w celu odzyskania lub naprawy mienia dotkniętego szkodą oraz składowaniem tego mienia – dodatkowy limit odpowiedzialności w wysokości **500 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia niezależnie od sumy ubezpieczenia,
- 7) koszty utraty mediów (np. woda, para, gaz) związane ze szkodą, za którą Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność na mocy postanowień umowy - dodatkowy limit w wysokości **30 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym, niezależnie od sumy ubezpieczenia,
- 8) koszty związane z koniecznością zachowania procedur i technologii właściwych dla określonych kategorii mienia, w tym mienia zabytkowego (w tym koszty projektów architektonicznych, programów konserwatorskich, opinii i konsultacji związanych z ochroną zabytków) oraz z konieczności dostosowania naprawianych/ odbudowywanych środków trwałych (w tym w zakresie technologii) do przepisów wynikających z norm bezwzględnie obowiązujących w momencie dokonywania naprawy/odbudowy - dodatkowy limit w wysokości **500 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym, niezależnie od sumy ubezpieczenia,
- 9) koszty naprawy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, alarmujących, wymiany kluczy, nabycia sejfów w przypadku utraty kluczy - dodatkowy limit w wysokości **30 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym, niezależnie od sumy ubezpieczenia,
- 10) koszty napełniania urządzeń i/lub instalacji gaśniczych w przypadku wydostania się mediów gaśniczych na skutek awarii lub błędu w obsłudze - dodatkowy limit w wysokości **50 000,00**

PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym, niezależnie od sumy ubezpieczenia,

- 11) koszty dozoru mienia po szkodzie - dodatkowy limit w wysokości **50 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym, niezależnie od sumy ubezpieczenia.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1 ppkt 1) i 2), Ubezpieczyciel pokrywa bez względu na wynik działań zabezpieczających i ratowniczych.
3. Jeżeli koszty, o których mowa w ust.1 ppkt. 1) i 2), nie zostaną pokryte w pełni lub w części w granicach sum ubezpieczenia, Ubezpieczyciel pokryje całość lub pozostałą część kosztów w ramach dodatkowego limitu odpowiedzialności (overlimit) – nie więcej niż **500 000,00 PLN** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym łącznie w okresie rozliczeniowym.
4. Limity odpowiedzialności przewidziane w niniejszej klauzuli nie mają zastosowania wtedy, gdy działania wiążące się z kosztami, o których mowa w niniejszej klauzuli, zostały podjęte na polecenie Ubezpieczyciela.

42. KLAUZULA RZECZOZNAWCÓW

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

Ubezpieczyciel pokryje uzasadnione i udokumentowane koszty rzeczoznawców poniesione przez Ubezpieczającego, związane z ustaleniem przyczyny, zakresu lub rozmiaru szkody. Zasięgnięcie opinii rzeczoznawcy wymaga zgody Ubezpieczyciela.

Dodatkowy limit odpowiedzialności dla kosztów przewidzianych w niniejszej klauzuli wynosi **250 000,00 PLN** ponad sumę ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym.

43. KLAUZULA WYKŁADNI UMOWY

Przy zachowaniu wszystkich pozostałych warunków ubezpieczenia, w zakresie przewidzianym niniejszą klauzulą Strony uzgodniły następującą ich modyfikację:

1. Przewidziane w warunkach ubezpieczenia wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek lub polegające na wystąpieniu określonych zdarzeń/przyczyn nie mają zastosowania w zakresie, w jakim w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia – wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki tego innego zdarzenia.
2. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień umowy ubezpieczenia, ust. 1 niniejszej Klauzuli nie ma zastosowania do szkód powstałych wskutek działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, powstania zbrojnego, inwazji, działania energii jądrowej, promieniowania jonizacyjnego lub skażenia radioaktywnego, aktów terroryzmu, sabotażu, rewolucji, strajków, lokautów, zamieszek, rozruchów lub niepokojów społecznych, a także nacjonalizacji, konfiskaty lub zarekwirowania mienia przez władze publiczne, zanieczyszczenia lub skażenia środowiska naturalnego.

44. KLAUZULA CZYSTYCH STRAT FINANSOWYCH

Strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za tzw. czyste straty finansowe.

Jednakże Ubezpieczyciel nie odpowiada za:

1. czyste straty finansowe wyrządzone przez produkty wyprodukowane lub dostarczone przez Ubezpieczonego lub też na jego zlecenie,
2. koszty poniesione przez osoby trzecie na usunięcie, demontaż, wyjęcie lub oczyszczenie wadliwych produktów i montaż, zamocowanie lub położenie produktów wolnych od wad,
3. czyste straty finansowe spowodowane świadomym naruszeniem przepisów prawa, wskazówek bądź zaleceń zlecaniodawcy oraz jakichkolwiek innych obowiązków,
4. czyste straty finansowe powstałe w wyniku działalności planistycznej, doradczej, kierowania budową albo montażem, działalności kontrolnej lub rzeczoznawczej,
5. czyste straty finansowe wynikłe z przekroczenia kosztorysów wszelkiego rodzaju,
6. czyste straty finansowe wynikłe w związku z dokonywaniem jakichkolwiek płatności,
7. czyste straty finansowe wynikające z nadużycia zaufania oraz przywłaszczenia,

8. roszczenia o wykonanie lub prawidłowe wykonanie zobowiązania oraz o zwrot kosztów poniesionych na poczet ich wykonania,
9. roszczenia z zakresu stosunku pracy,
10. czyste straty finansowe związane z wykonywaniem władzy publicznej
11. szkody wynikające z naruszenia dóbr osobistych innych niż życie lub zdrowie, a także praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub praw ochronnych na wzory użytkowe lub zdobnicze;
12. szkody wynikające z nadzoru budowy;
13. szkody związane z działalnością bankową lub ubezpieczeniową, finansową, księgową, leasingową dotyczącą przetwarzania danych lub instalacji oprogramowania, reklamową, pośredników turystycznych i organizatorów turystyki;
14. szkody wynikające z niedotrzymania terminów, wszelkiego rodzaju opóźnień, zwłoki;
15. szkody powstałe w wyniku utraty dokumentów, pieniędzy, papierów wartościowych;
16. w postaci kosztów poniesionych w związku z wycofaniem produktu z rynku, w tym także rzeczy zawierającej produkt wprowadzony do obrotu przez Ubezpieczonego;
17. szkody wynikające z odwołania/nieodbicia się imprezy;
18. szkody związane z wykonywaniem usług projektowych;
19. szkody wynikające z czynów nieuczciwej konkurencji, w tym z naruszenia tajemnicy przedsiębiorstwa, tajemnicy handlowej, zawodowej;
20. szkody powstałe w wyniku utraty dokumentów, pieniędzy, papierów wartościowych;
21. szkody związane ze sprawowaniem funkcji członka organu władz spółki kapitałowej;
22. szkody polegające na zapłacie lub wynikające z zapłaty kar pieniężnych, grzywien sądowych lub administracyjnych, odszkodowań o charakterze karnym (punitive & exemplary damages), nawiązek lub innych kar o charakterze pieniężnym, albo należności publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych oraz odsetek od tych kwot, z wyjątkiem kar umownych, do zapłacenia których zobowiązany był poszkodowany wskutek szkody polegającej na czystej stracie finansowej wyrządzonej mu przez Ubezpieczonego i objętej ochroną w ramach niniejszej umowy ubezpieczenia;
23. szkody wyrządzone przez wszelkiego rodzaju wirusy komputerowe lub podobne programy zakłócające pracę systemu komputerowego lub sieci teleinformatycznej;
24. w postaci roszczeń, które mogą być dochodzone na podstawie przepisów o rękojmi lub gwarancji jakości oraz roszczeń o wykonanie zobowiązania lub jego należyte wykonanie albo wykonanie zastępcze, w tym o zwrot kosztów poniesionych na poczet wykonania lub należytego wykonania zobowiązania.

45. KLAUZULA WALORYZACYJNA – ZMIANA CEN MATERIAŁÓW LUB KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJI ZAMÓWIENIA

1. Zamawiający, zgodnie z art. 439 ust. 1 - 5 ustawy PZP, przewiduje możliwość wprowadzenia zmiany wynagrodzenia Wykonawcy w związku ze zmianą cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.
2. Zmiana wynagrodzenia może zostać dokonana z uwzględnieniem poniżej wskazanych zasad:
 - 1) Wykonawca jest zobowiązany do złożenia pisemnego wniosku wraz z dokumentacją wskazującą na wystąpienie zmian cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia (np. umowa, zamówienia itp.).
 - 2) Wymagana dokumentacja powinna wyraźnie wskazywać:
 - a) rodzaj materiałów lub kosztów, których koszty uległy zmianie w stosunku do przyjętych przez niego kalkulacji dotyczących kosztów związanych z realizacją zamówienia,
 - b) określenie sposobu w jaki zmiana cen materiałów lub kosztów wpływa na koszty związane z realizacją zamówienia, przy czym ten wpływ powinien mieć charakter bezpośredni i faktyczny dla niniejszej umowy ubezpieczenia,
 - c) poziom zmian cen materiałów lub kosztów z ppkt a), wraz z dostarczeniem dowodów potwierdzających ich faktyczną zmianę, przy czym Zamawiający określa, że poziom ich zmiany przekraczający 15% w stosunku do założeń przyjętych w kalkulacji, uprawnia Wykonawcę do żądania zmiany wynagrodzenia,

- d) datę zidentyfikowania wzrostu cen materiałów lub kosztów oraz początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia, przy czym Zamawiający określa, że nie może być ona wcześniejszy niż 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia udzielania ochrony ubezpieczeniowej.
- 3) Jeśli Wykonawca powierzył podwykonawcom inne niż kluczowe zadanie (przez które rozumie się udzielenie ochrony ubezpieczeniowej, w postaci gotowości do wypłaty odszkodowania, w przypadku, gdy zrealizują się postanowienia umowy ubezpieczenia) i okres obowiązywania umowy pomiędzy Wykonawcą a podwykonawcą/ami przekracza 6 miesięcy, dokumentacja, o której mowa w pkt 2) powinna wskazywać, czy zmiany cen materiałów i kosztów dotyczą także zobowiązania podwykonawcy. Jeśli dotyczą to Wykonawca powinien odpowiednio, zgodnie z pkt 2) udokumentować ten wpływ także w odniesieniu do wynagrodzenia należnemu podwykonawcy.
- 4) Maksymalna wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia, o których mowa w niniejszym ustępie wynosi do 5 % wynagrodzenia wskazanego umowie.
- 5) W terminie 14 dni od złożenia wniosku, o którym mowa w pkt 1) wraz z dokumentacją, o której mowa w pkt 2) Zamawiający może zwrócić się do Wykonawcy o przedstawienie dodatkowego uzasadnienia / uzupełnienia wniosku o kolejne dokumenty, potwierdzające zajście zmian oraz ich wpływ na koszty związane z realizacją zamówienia.
- 6) Zamawiający w terminie 30 dni od doręczenia mu wniosku, o którym mowa w pkt 1), a w przypadku dodatkowych wyjaśnień, o których mowa w pkt 5) w terminie 30 dni od doręczenia mu przez Wykonawcę ostatniego dokumentu, zajmie pisemne stanowisko w sprawie wniosku o zmianę wynagrodzenia.
3. W sytuacji, gdy jest bezspornym, że wskazane przez Wykonawcę zmiany cen materiałów lub kosztów mają wpływ na koszty realizacji zamówienia przez Wykonawcę, następuje zmiana postanowień umowy dotyczących wynagrodzenia wykonawcy w formie przewidzianej dla umowy ubezpieczenia.
4. Każda kolejna zmiana wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w niniejszej klauzuli, może następować przy zastosowaniu powyższej procedury, po upływie każdych kolejnych 6 miesięcy licząc od dnia rozpoczęcia udzielania ochrony ubezpieczeniowej.
5. W przypadku, gdy zgodnie z ust. 2 pkt 3), na skutek zmiany wynagrodzenia Wykonawcy zmianie ulega także wynagrodzenie podwykonawcy/ów, Wykonawca powinien w terminie 30 dni od zmiany postanowień umowy, o której mowa w ust. 3 przedstawić dowody na to, że w wymaganym terminie zapłacił należne podwykonawcy/om zmienione wynagrodzenie. Jeśli Zamawiającemu nie zostaną dostarczone przez Wykonawcę w wymaganym terminie dowody w tej sprawie lub w przypadku uzyskania przez Zamawiającego samodzielnie dowodów na brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, Zamawiający działając na podstawie art. 436 ust. 4 a) PZP w zw. z art. 439 ust. 5 PZP, może nałożyć na Wykonawcę karę umowną w wysokości 0,05% wynagrodzenia Wykonawcy z umowy za każdy dzień zwłoki, do maksymalnej łącznej wysokości 1% wynagrodzenia Wykonawcy z umowy, która jest jednocześnie łączną maksymalną wysokością kar umownych, których można dochodzić z tytułu niniejszej umowy.

DZIAŁ VI

PROCEDURA LIKWIDACJI SZKÓD

Procedura likwidacji szkód w mieniu

1. Termin zgłoszenia szkody wynosi 7 dni roboczych od dnia, w którym Ubezpieczony dowiedział się o szkodzie. Zgłoszenie szkody nastąpi za pośrednictwem brokera lub samodzielnie, z wykorzystaniem rozwiązań informatycznych lub w formie pisemnej.
2. Zgłoszenie szkody oraz dokumentacja szkody może być przekazana do Ubezpieczyciela w formie papierowej lub elektronicznej. Dla sprawnej likwidacji szkód Ubezpieczyciel wskaże, w terminie 7 dni od zawarcia umowy, osoby odpowiedzialne za faktyczną likwidację i nadzór (adres mailowy, nr telefonów kontaktowych)@..... tel. oraz poda adres do korespondencji.
3. Prowadzenie korespondencji pomiędzy Ubezpieczycielem a Ubezpieczającym/ Ubezpieczonym (pisma 7 dniowe, przekazanie kosztorysów naprawy mienia, pisma informujące o ustaleniu odpowiedzialności itp.) będzie odbywało się za pośrednictwem zgłaszającego szkodę. Wszystkie dokumenty przygotowane przez Ubezpieczyciela (decyzje, kosztorysy, protokoły itp.), będą przesyłane niezwłocznie po ich przygotowaniu, na adres mailowy, wskazany przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w zgłoszeniu szkody adres mailowy do korespondencji
4. Na potrzeby realizacji Umowy ubezpieczenia, Strony akceptują i uważają za wiążące przesyłanie dokumentów pocztą elektroniczną.
5. O ile szkoda nie będzie likwidowana w ramach procedury uproszczonej, Ubezpieczyciel sporządzi i prześle brokerowi lub innej osobie zgłaszającej szkodę w imieniu Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego kosztorys naprawy szkody w terminie do 7 dni roboczych od dnia wykonania oględzin. Powyższy termin wykonania i przekazania kosztorysu obowiązuje również w przypadku wykonania oględzin dodatkowych.
6. Weryfikacja kosztorysów, rachunków strat itp. przekazanych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego zostanie przeprowadzona przez Ubezpieczyciela w terminie do 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania.
7. Ubezpieczyciel przeprowadzi oględziny w terminie 3 dni roboczych od dnia zgłoszenia szkody a w przypadku oględzin dodatkowych w terminie 3 dni roboczych od daty zgłoszenia wniosku o dodatkowe oględziny.
8. Ubezpieczyciel wyraża zgodę na stosowanie likwidacji uproszczonej w przypadku szkód w ubezpieczonym mieniu, których wysokość przewidywanej wypłaty odszkodowania wynosi do **10 000,00 PLN brutto**.
9. Uproszczona likwidacja polega na odstąpieniu od przeprowadzania oględzin i ustaleniu rozmiaru szkody przez Ubezpieczyciela, który upoważnia Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego do tych czynności. Wypłata odszkodowania nastąpi na podstawie oświadczenia Ubezpieczonego co do przyczyny, rozmiaru szkody, w oparciu o przedstawione przez Ubezpieczonego dokumenty, kalkulacje, rachunki, pomiary, badania załączone do rachunku strat, zdjęcia etc.
10. Dla szkód określonych w pkt 9 Ubezpieczony zobowiązany jest przedstawić następujące dokumenty i informacje określone w pkt 11 i 12, a Ubezpieczyciel uznaje je za wystarczające.
11. Zgłoszenie szkody zawierające datę powstania szkody, przyczynę jej powstania, podstawowe informacje odnośnie uszkodzonego mienia (rodzaj, lokalizacja), informacje odnośnie dalszego postępowania (naprawa, wymiana).
12. Dokumentacja szkody (rachunek strat) składa się z:
 - a) informacji o przyczynie powstania szkody, którą określa się na podstawie informacji własnej, opinii właściwych służb technicznych, serwisów bądź podmiotów zawodowo trudniących się naprawą mienia i innych specjalistów z danej dziedziny,

- b) ustalenia osób odpowiedzialnych za powstanie szkody (dotyczy osób trzecich względem Ubezpieczającego/Ubezpiezonego) w celu zabezpieczenia praw regresowych (zgłoszenia na Policję),
 - c) potwierdzenia posiadania uszkodzonego mienia przy czym, w odniesieniu do szkód na budynkach i w budowlach, za wystarczające uważa się również złożenie przez Ubezpieczającego/Ubezpiezonego pisemnego oświadczenia o posiadaniu tytułu prawnego uprawniającego do otrzymania odszkodowania,
 - d) określenia rozmiaru szkody poprzez podanie parametrów uszkodzonego mienia, ilości, okresu użytkowania, przyjętego sposobu naprawy, szkicu, itp.,
 - e) zdjęcia uszkodzonego mienia o ile możliwe jest ich wykonanie bądź widoczne są uszkodzenia. W przypadku uszkodzenia sprzętu elektronicznego wymagane jest zdjęcie tabliczki znamionowej określającej markę, model oraz numer fabryczny urządzenia, o ile urządzenie posiada taką tabliczkę.
 - f) kalkulacji usunięcia szkody własnymi siłami, faktury od podmiotu zewnętrznego,
 - g) faktury, umowy, kalkulacji, paragonu dotyczącej naprawy uszkodzonego mienia,
 - h) numer konta na który należy przekazać odszkodowanie.
13. W przypadku szkód których wartość przekracza **10 000,00 PLN** brutto, Ubezpieczyciel określi pisemnie sposób likwidacji szkody i podejmie działania w terminie 3 dni od daty zgłoszenia szkody. W przypadku powzięcia informacji, że wysokość szkody może być większa niż ustalona w pkt 8, Ubezpieczający/Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Ubezpieczyciela. W takim przypadku Ubezpieczyciel zobowiązany jest w terminie 3 dni wskazać dalszy sposób postępowania.
14. Ubezpieczający/Ubezpieczony może w każdym przypadku zrezygnować z zastosowania procedury uproszczonej i w takim wypadku, po otrzymaniu zgłoszenia szkody, Ubezpieczyciel wskaże dalszy tryb postępowania.
15. Pomimo upoważnienia do likwidacji szkody uproszczonej, Ubezpieczycielowi przysługuje prawo przeprowadzenia oględzin uszkodzonego mienia bądź sprawdzenia stanu faktycznego.
16. Ubezpieczyciel zobowiązuje się do rozpatrywania skarg, odwołań w terminie do 30 dni od daty ich złożenia.

.....

Ubezpieczający

.....

Ubezpieczyciel